

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

**Ομιλία της Καγκελαρίου Angela Merkel σχετικά με τον COVID-19
κατά την 156^η Συνεδρίαση του Γερμανικού Κοινοβουλίου.
Μετάφραση και Σχολιασμός**

Πτυχιακή Εργασία
της
ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΚΟΥΡΤΗ
Ξ2016057

ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ:

Γεώργιος Κεντρωτής, Α΄ Επιβλέπων
Σταυρούλα Παρασκευή Βράιλα, Β΄ Επιβλέπουσα

Κέρκυρα,
Φεβρουάριος, 2021

Η σελίδα αυτή είναι σκόπιμα κενή.

**Ομιλία της Καγκελαρίου Angela Merkel σχετικά με τον COVID-19
κατά την 156^η Συνεδρίαση του Γερμανικού Κοινοβουλίου.
Μετάφραση και Σχολιασμός**

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
1. Μετάφρασμα.....	6
2. Πρωτότυπο.....	18
3. Σχολιασμός.....	29
3.1. Εισαγωγή.....	29
3.2. Επικοινωνιακό πλαίσιο	29
3.3. Κειμενικός Τύπος και Λειτουργίες Κειμένου	31
3.4. Σκοπός Κειμένου – Πηγή και Κειμένου – Στόχος.....	32
3.5. Κατηγορίες Μεταφραστικών Προβλημάτων	32
3.5.1 Πραγματολογικά μεταφραστικά προβλήματα	33
3.5.2 Πολιτισμικά μεταφραστικά προβλήματα	34
3.5.3 Γλωσσικά μεταφραστικά προβλήματα	35
3.5.4 Ιδιάζοντα μεταφραστικά προβλήματα	37
4 Επίλογος.....	39
Βιβλιογραφία.....	40
Ηλεκτρονικά Λεξικά.....	40
Ιστογραφία	40
Ξενόγλωσση	40
Ελληνική	41

Πρόλογος

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε από την Αγγελική Κούρτη, προπτυχιακή φοιτήτρια του τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021. Μέλη της Επιτροπής Εποπτείας συνετέλεσαν ο Καθηγητής Γεώργιος Κεντρωτής ως πρώτος επιβλέπων και η Ακαδημαϊκή Υπότροφος Δρ. Σταυρούλα Παρασκευή Βράιλα ως δεύτερη επιβλέπουσα. Η εργασία αποτελείται από τη μετάφραση και τον σχολιασμό της ομιλίας της Καγκελαρίου Angela Merkel σχετικά με τον Covid-19 κατά την 156η Συνεδρίαση του Γερμανικού Κοινοβουλίου που έλαβε χώρα στις 23 Απριλίου του 2020. Η συγκεκριμένη ομιλία επιλέχθηκε καθώς πραγματεύεται ένα εξαιρετικά επίκαιρο πρόβλημα που βασανίζει όλους τους ανθρώπους παγκοσμίως: την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ακολουθεί η παράθεση του μεταφράσματος, του πρωτότυπου κειμένου, καθώς και ο μεταφραστικός σχολιασμός.

1. Μετάφρασμα

23.04.2020

Κυβερνητική Δήλωση της Καγκελαρίου Merkel

Βερολίνο, Γερμανικό Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο

(Συνοπτικά Πρακτικά του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου)

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε! Αγαπητοί Συνάδελφοι! Κυρίες και κύριοι! Βιώνουμε εντελώς ασυνήθιστες και πρωτοφανείς καταστάσεις. Και εμείς όλοι, Κυβέρνηση και Βουλή, ολόκληρη η χώρα, δοκιμαζόμαστε με τρόπο που δεν έχει ξανασυμβεί έπειτα από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, και την ίδρυση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Η ζωή και η υγεία των ανθρώπων βρίσκεται σε κίνδυνο. Και, επιπλέον, διακυβεύεται η ενότητα και η αλληλεγγύη που υπάρχει μέσα στην κοινωνία μας και μέσα στην Ευρώπη. Στέκομαι ενώπιον σας, ως Καγκελάριος μιας Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, η οποία τις τελευταίες εβδομάδες μαζί με τα Ομόσπονδα κρατίδια προχώρησε σε μέτρα, για τα οποία δεν υπάρχει κανένα ιστορικό προηγούμενο που να μπορούμε να ακολουθήσουμε. Σας έχουμε υποβάλει, ενώπιον της Βουλής, ένα σχέδιο νόμου και έχουμε ζητήσει την έγκρισή σας για επιχορήγηση τέτοιου ύψους, που πριν από τον κορωνοϊό ήταν πέρα από κάθε φαντασία. Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου, που η Γερμανική Βουλή, όπως άλλωστε και το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο συζήτησε και θέσπισε νομοθετικά μέτρα με εξαιρετικά γρήγορο ρυθμό υπό δύσκολες συνθήκες.

Ζούμε μόνο λίγες εβδομάδες μέσα στην πανδημία. Καθένας από εμάς έχει αναγκαστεί να προσαρμόσει την ζωή του, τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο, στις νέες συνθήκες. Καθένας από εμάς μπορεί να εκφράσει, τι του λείπει, τι τον δυσκολεύει περισσότερο. Και προσωπικά καταλαβαίνω, πως αυτή η καθημερινότητα υπό τις συνθήκες του κορωνοϊού φαίνεται ήδη σε όλους να έχει διαρκέσει πάρα πολύ. Σε κανέναν δεν αρέσει να το ακούει, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα: Δεν βιώνουμε την τελική φάση της πανδημίας, αλλά βρισκόμαστε ακόμη στην αρχή της. Θα χρειαστεί να ζήσουμε για μεγάλο ακόμη διάστημα με αυτόν τον ιό. Το ερώτημα, πώς θα αποτρέψουμε την πιθανότητα, ο ιός να καταβάλλει ανά

πάσα στιγμή το Σύστημα Υγείας και, εν συνεχεία, να στοιχίσει την ζωή σε αμέτρητους ανθρώπους, θα παραμείνει για πολύ ακόμη το κεντρικό ζήτημα για την πολιτική της Γερμανίας και της Ευρώπης. Αντιλαμβάνομαι πόσο επιβαρύνουν όλους μας οι περιορισμοί τόσο σε ατομικό, όσο και σε συλλογικό επίπεδο. Αυτή η πανδημία αποτελεί μια μεγάλη δοκιμασία για τη Δημοκρατία μας, καθώς περιορίζει την ουσία των υπαρξιακών μας δικαιωμάτων και αναγκών - των ενηλίκων, όπως επίσης και των παιδιών. Μία τέτοια κατάσταση μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνο, όταν οι αιτίες για τον περιορισμό αυτό είναι ξεκάθαρες και κατανοητές, όταν η κριτική και η αντεπιχειρηματολογία, όχι μόνο είναι επιτρεπτές, αλλά είναι και αναγκαίες και πρέπει να εισακούγονται και από τις δύο πλευρές.

Σε αυτό συμβάλλει ο ελεύθερος Τύπος. Σε αυτό συμβάλλει η Ομοσπονδιακή μας Τάξη.

Σε αυτό, όμως, συμβάλλει και η αμοιβαία εμπιστοσύνη που υπάρχει τις τελευταίες εβδομάδες εδώ στο Κοινοβούλιο και σε ολόκληρη τη χώρα. Είναι αξιοθαύμαστο, πόσο ανενδοίαστα οι πολίτες κάνουν ό,τι μπορούν ο ένας για τον άλλον και έχουν μειώσει τα έξοδά τους.

Σας διαβεβαιώνω: Δεν νοείται απόφαση σε ολόκληρη την θητεία μου ως Καγκελάριος τόσο απερίγραπτα δύσκολη, όσο είναι ο περιορισμός των προσωπικών ελευθεριών.

Με στενοχωρεί, επίσης, το γεγονός ότι τα παιδιά αυτή τη στιγμή δεν μπορούν να συναντηθούν ξέγνοιαστα με τους φίλους τους και αυτό τους λείπει τόσο πολύ. Με στενοχωρεί, όταν οι άνθρωποι αυτή τη στιγμή βασικά δεν έχουν τη δυνατότητα να συναντηθούν παρά μόνο με ένα επιπλέον άτομο εκτός της δικής τους οικογενείας και είναι υποχρεωμένοι να προσέχουν να διατηρούν την πολύ σημαντική ελάχιστη απόσταση ασφαλείας μεταξύ τους.

Με στενοχωρεί, επίσης, ιδιαιτέρως, το τι πρέπει να υπομείνουν οι άνθρωποι που ζουν σε κέντρα παροχής υπηρεσιών υγείας, σε οίκους ευγηρίας, σε ιδρύματα για άτομα με ειδικές ανάγκες. Εκεί, όπου η μοναξιά μπορεί να οδηγήσει, έτσι κι αλλιώς, σε προβλήματα, υπάρχει ακόμη περισσότερη μοναξιά σε καιρούς πανδημίας, χωρίς τη δυνατότητα επίσκεψης. Είναι οδυνηρό, όταν, εκτός από το προσωπικό, οι οποίοι κάνουν ό,τι καλύτερο μπορούν, δεν μπορεί κανείς να είναι εκεί, τη στιγμή που οι δυνάμεις εξασθενούν και μια ζωή φτάνει στο τέλος της. Ας μην ξεχνάμε ποτέ αυτούς

τους ανθρώπους και την προσωρινή απομόνωση, στην οποία είναι υποχρεωμένοι να ζήσουν. Αυτοί οι 80χρονοι και 90χρονοι δημιούργησαν τη χώρα μας. Η ευημερία που απολαμβάνουμε οφείλεται σε εκείνους.

Αυτοί αποτελούν τη Γερμανία, όπως ακριβώς κι εμείς, τα παιδιά και τα εγγόνια τους. Και δίνουμε τη μάχη ενάντια στον ιό και για εκείνους. Ως εκ τούτου, είμαι πεπεισμένη, ότι οι τόσο αυστηροί περιορισμοί είναι αναγκαίοι, για να επιβιώσουμε σαν κοινωνία από αυτή την κρίση και να προστατέψουμε αυτό που το σύνταγμά μας ορίζει ως το επίκεντρο της δράσης μας: την ζωή και την αξιοπρέπεια κάθε ανθρώπου.

Μέσω της αυστηρότητας που δείξαμε, της πειθαρχίας και της υπομονής των τελευταίων εβδομάδων καταφέραμε να επιβραδύνουμε την εξάπλωση του ιού. Αυτό φαίνεται σαν κάτι το ασήμαντο, αλλά είναι κάτι εξαιρετικά πολύτιμο. Καταφέραμε να κερδίσουμε πολύτιμο χρόνο και να τον αξιοποιήσουμε σωστά, για να ενισχύσουμε περισσότερο το σύστημα υγείας μας.

Βασικός πυρήνας όλων των προσπαθειών στον ιατρικό τομέα είναι οι Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ). Εκεί κρίνεται η μοίρα των σοβαρά προσβληθέντων από τον κορωνοϊό. Όλοι γνωρίζουμε τις τρομερές αναφορές από νοσοκομεία σε διάφορες χώρες, οι οποίες μέσα σε λίγες μόνο εβδομάδες είχαν καταβληθεί από τον ιό. Το να αποφύγουμε αυτές τις άσχημες καταστάσεις, αποτελεί τον απλό, αλλά ταυτόχρονα τόσο απαιτητικό στόχο της Κυβέρνησης. Θέλω να ευχαριστήσω τον Υπουργό Υγείας μας Jens Spahn, αλλά και τους Υπουργούς Υγείας των υπόλοιπων χωρών, οι οποίοι εργάζονται τόσο ακούραστα για την επίτευξη αυτού του σκοπού- και, μάλιστα, με ορατή επιτυχία.

Έχουμε αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των κλινών ΜΕΘ. Με την ψήφιση του νόμου περί παροχών νοσοκομειακής περίθαλψης COVID-19¹ έχουμε εξασφαλίσει ότι τα νοσοκομεία έχουν τη δυνατότητα επιπλέον δημιουργίας αποθεμάτων εντατικής θεραπείας. Έτσι, μπορούμε σήμερα να παρατηρήσουμε: Το σύστημα υγείας μας αντέχει μέχρι τώρα σε αυτή τη δοκιμασία. Κάθε ασθενής με κορωνοϊό λαμβάνει με αξιοπρέπεια την καλύτερη δυνατή περίθαλψη, ακόμη και στις πιο σοβαρές περιπτώσεις.

¹ ΣτΜ: Πρόκειται για τον Νόμο σχετικά με τις ελαφρύνσεις οικονομικών επιβαρύνσεων που έχουν να κάνουν με τον Covid-19 σε νοσοκομεία και άλλες εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης, ο οποίος ψηφίστηκε από το Γερμανικό Κοινοβούλιο στις 25 Μαρτίου 2020 και τέθηκε σε ισχύ στις 28 Μαρτίου.

Περισσότερο από όλες τις κρατικές παρεμβάσεις το οφείλουμε στην αυτοθυσία των ιατρών, των νοσοκόμων και των διασωστών, τόσων πολλών ανθρώπων, οι οποίοι αποτελούν με τη σκληρή δουλειά και την ενέργειά τους, αυτό που συχνά αποκαλούμε απλά «σύστημα υγείας».

Με αυτό το χειροκρότημα, θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλους εσάς, και εγώ θα ήθελα, επίσης, να συμπεριλάβω σε αυτό και τους στρατιώτες του Γερμανικού Στρατού, οι οποίοι προσφέρουν τη βοήθειά τους σε πολλές υπηρεσίες.

Η Υπηρεσία Δημόσιας Υγείας διαδραματίζει έναν ίσως λιγότερο αντιληπτό από το κοινό, αλλά εξίσου καθοριστικό ρόλο στον αγώνα κατά της πανδημίας. Σε αυτήν υπάγονται περίπου 400 τοπικές Υγειονομικές Υπηρεσίες. Αν θέλουμε μέσα στους επόμενους μήνες να καταφέρουμε να ελέγξουμε και να περιορίσουμε την εξέλιξη της νόσου, τότε χρειαζόμαστε αυτές τις Δημόσιες Υπηρεσίες σε καλή κατάσταση, και εννοώ: σε καλύτερη κατάσταση σε σχέση με αυτή που βρισκόντουσαν πριν την πανδημία.

Για αυτό τον λόγο, μόλις συμφώνησαν η Κυβέρνηση και τα κρατίδια να εξασφαλίσουν σε αυτές τις υπηρεσίες περισσότερους εργαζομένους, έτσι ώστε, για παράδειγμα, να μπορέσουν να εκτελέσουν όντως αποτελεσματικά το εξαιρετικά σημαντικό – ναι, εννοώ: κρίσιμο – καθήκον, δηλαδή την ιχνηλάτηση των επαφών των ατόμων που έχουν προσβληθεί από τον ιό. Το Γερμανικό Επιδημιολογικό Ινστιτούτο Robert Koch (RKI) θα τοποθετήσει 105 επιπλέον κινητές ομάδες φοιτητών, τις ονομαζόμενες containment scouts, οι οποίες θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκεί όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη.

Από την αρχή, η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση έχει, επίσης, αφοσιωθεί στο θέμα των μέσων ατομικής προστασίας. Ο εφοδιασμός με αυτά τα αγαθά, ιδιαίτερα με ιατρικές προστατευτικές μάσκες, μετατράπηκε γρήγορα σε ένα από τα βασικά καθήκοντα, όχι μόνο για εμάς, αλλά για ολόκληρο τον κόσμο. Διότι, χωρίς υγιείς ιατρούς και νοσηλευτές δεν χρησιμεύουν πουθενά οι υπάρχουσες κλίνες εντατικής θεραπείας και ο αναπνευστικός εξοπλισμός.

Η κατάσταση στις διεθνείς αγορές για ένα τέτοιο υλικό είναι τεταμένη. Οι εμπορικές τακτικές κατά τις πρώτες εβδομάδες της πανδημίας ήταν, ας πούμε, δύσκολες. Για αυτό, η Κυβέρνηση αποφάσισε, αν και δεν είμαστε εμείς αρμόδιοι σύμφωνα με τον νόμο περί προστασίας από τις λοιμώξεις, να γίνει κεντρικά ο συντονισμός της

προμήθειας των μέσων ατομικής προστασίας και να μεταβιβαστούν, έπειτα, τα προϊόντα στα Ομόσπονδα κρατίδια. Ευχαριστώ, επίσης, τις επιχειρήσεις, οι οποίες μας βοήθησαν με τη δική τους εμπειρία.

Η πανδημία μας διδάσκει: Δεν είναι ωφέλιμο, να προμηθευόμαστε προστατευτικό εξοπλισμό αποκλειστικά από χώρες του εξωτερικού. Οι μάσκες, οι οποίες κοστίζουν λίγα μόνο λεπτά, θα μπορούσαν να αποδειχθούν εν καιρώ πανδημίας στρατηγικός παράγοντας. Η Γερμανία και η Ευρωπαϊκή Ένωση καταβάλλουν προσπάθειες, ακριβώς για να γίνουν ξανά ανεξάρτητες από τις χώρες του τρίτου κόσμου σε αυτόν τον τομέα. Για αυτό, επεκτείνουμε με μεγάλη πίεση τις παρασκευαστικές ικανότητες για τα προστατευτικά εμπορεύματα στην Γερμανία και στην Ευρώπη.

Εάν αναρωτηθούμε, τι μας έχει ωφελήσει σε αυτή την πρώτη φάση της εξάπλωσης του ιού, τότε η απάντηση είναι – εκτός από τον σχετικά μεγάλο αριθμό σε κλίνες εντατικής θεραπείας – ότι έχουμε επωφεληθεί με τις υψηλές ικανότητες πραγματοποίησης τεστ και το διευρυμένο δίκτυο εργαστηρίων. Οι ειδικοί μας τονίζουν: Εξεταστείτε! Εξεταστείτε! Εξεταστείτε! – Έτσι, αποκτάμε μια καλύτερη εικόνα για την επιδημία στην Γερμανία, έχουμε μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τον άγνωστο αριθμό των κρουσμάτων και υπάρχει η δυνατότητα να διεξάγονται συχνότερα τεστ στους νοσηλευτές, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος μετάδοσης σε νοσοκομεία και ιδρύματα. Επομένως, έχουμε ήδη επεκτείνει τις δυνατότητες για ολοκληρωμένο έλεγχο και θα συνεχίσουμε να τις επεκτείνουμε.

Ωστόσο: θα μπορέσουμε, τελικά, να σταματήσουμε την πανδημία του κορωνοϊού μάλλον μόνο με ένα εμβόλιο, σύμφωνα πάντως με όσα γνωρίζουμε μέχρι σήμερα για τον ιό. Σε αρκετές χώρες παγκοσμίως οι ερευνητές έχουν ξεκινήσει τις σχετικές μελέτες. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση παρέχει οικονομική υποστήριξη, έτσι ώστε το ερευνητικό κέντρο της Γερμανίας να μπορέσει διαδραματίσει τον ρόλο του σε αυτές. Παρόμοια, υποστηρίζουμε, επίσης, οικονομικά και διεθνείς πρωτοβουλίες, όπως η πρωτοβουλία σχετικά με τα εμβόλια του CEPI.²

Η Κυβέρνηση έχει διαθέσει, ακόμη, βραχυπρόθεσμα σημαντικούς πόρους για την ανάπτυξη φαρμάκων και για ένα νέο εθνικό ερευνητικό δίκτυο για τον Covid-19. Αυτό βοηθάει ερευνητές και ιατρούς όλων των γερμανικών πανεπιστημιακών κλινικών να

² ΣτΜ: Συνασπισμός για Καινοτομίες Επιδημιολογικής Ετοιμότητας

συνεργαστούν στενά πάνω σε αυτό το έργο. Θα χρειαστούμε ακόμη πολλές μελέτες, στο μέλλον ακόμη και μελέτες για τα αντισώματα. Για αυτό είμαστε καλά προετοιμασμένοι.

Αλλά η επιστήμη δεν είναι ποτέ εθνική. Η επιστήμη υπηρετεί την ανθρωπότητα. Για αυτό τον λόγο εννοείται, πως, όταν φάρμακα ή κάποιο εμβόλιο έχουν βρεθεί, ελεγχθεί, εγκριθεί και είναι έτοιμα για χρήση, τότε πρέπει να είναι διαθέσιμα σε όλο τον κόσμο και σε προσιτή τιμή για όλο τον κόσμο.

Ένας ιός, που έχει εξαπλωθεί σε σχεδόν όλες τις χώρες, μπορεί να περιοριστεί και να εντοπιστεί μόνο με μια συνεργασία μεταξύ όλων των χωρών. Για την Κυβέρνηση, είναι εξαιρετικά σημαντική η διεθνής συνεργασία ενάντια στον ιό. Συντονιζόμαστε εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στο πλαίσιο των G7 και G20.

Με την απόφαση να αναβάλλουμε την πληρωμή των έντοκων δόσεων φέτος στις 77 φτωχότερες χώρες του κόσμου, καταφέραμε να ελαφρύνουμε την πίεση σε αυτές τις σκληρά δοκιμασμένες ομάδες κρατών. Ωστόσο, το μέτρο αυτό δεν μπορεί να διατηρηθεί για πάντα. Για την Κυβέρνηση η συνεργασία με τα κράτη της Αφρικής αποτελεί πάντα προτεραιότητα και τώρα στην κρίση του κορωνοϊού πρέπει να την εντατικοποιήσουμε.

Όχι μόνο στην Αφρική, αλλά ακριβώς εκεί είναι πολύ σημαντικό το έργο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, ΠΟΥ. Στην Κυβέρνηση τονίζω: Ο ΠΟΥ είναι ένας απαραίτητος εταίρος και τον υποστηρίζουμε στην αποστολή του.

Κυρίες και κύριοι, αν παρατηρήσουμε τους νέους αριθμούς του Ινστιτούτου Robert Koch εδώ στη Γερμανία, οι δείκτες μαρτυρούν ότι κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, παραδείγματος χάρη, με μια επιβραδυνόμενη ταχύτητα μόλυνσης. Μάλιστα, αυτή τη στιγμή υπάρχουν ημερησίως περισσότεροι ασθενείς που έχουν αναρρώσει σε σχέση με τα νέα κρούσματα. Αυτό είναι μια προσωρινή επιτυχία. Αλλά ακριβώς επειδή οι αριθμοί δίνουν ελπίδες, αισθάνομαι υποχρεωμένη να πω: Αυτό το προσωρινό αποτέλεσμα μοιάζει εξαιρετικά εύθραυστο. Κινούμαστε πάνω σε λεπτό πάγο, θα έλεγε κανείς: σε πολύ λεπτό πάγο.

Η κατάσταση είναι παραπλανητική, και δεν έχουμε διαφύγει ακόμη τον κίνδυνο· διότι, στον αγώνα ενάντια στον ιό πρέπει να έχουμε συνέχεια στο μυαλό μας: τα σημερινά στοιχεία αντικατοπτρίζουν την εξέλιξη της νόσου περίπου 10 με 12 μέρες

πριν. Ο τρέχων αριθμός των νέων κρουσμάτων δεν μας δείχνει, πως θα μοιάζει η κατάσταση σε 1 ή 2 βδομάδες, εάν εμείς στο μεταξύ έχουμε επιτρέψει έναν ξεκάθαρα αυξημένο αριθμό νέων επαφών.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να αξιοποιήσω αυτή την ευκαιρία, για να εξηγήσω ακόμη μια φορά κάτι που με ανησυχεί. Φυσικά, οι πολιτικές αποφάσεις αποτελούν πάντα μέρος μιας διαρκούς διαδικασίας αξιολόγησης με πλήρη γνώση και συνείδηση. Αυτό ισχύει, επίσης, για τις αποφάσεις σχετικά με την καταπολέμηση της πανδημίας του κορωνοϊού, οι οποίες είναι υψίστης σημασίας για την ευημερία των ανθρώπων στη χώρα μας.

Σε αυτήν την εξαιρετικά σημαντική απόφαση, την οποία κανείς, ούτε στην Κυβέρνηση, ούτε στα κρατίδια, δεν παίρνει εύκολα – το γνωρίζω αυτό – είμαι πεπεισμένη όσον αφορά την καταπολέμηση του κορωνοϊού: Εάν επιδείξουμε τη μεγαλύτερη δυνατή αντοχή και πειθαρχία ειδικά στην αρχή αυτής της πανδημίας, τότε θα είμαστε σε θέση να αναπτύξουμε την οικονομική, κοινωνική και δημόσια ζωή ξανά σε σύντομο χρόνο, και μάλιστα βιώσιμα, από ότι εάν στο πλαίσιο μειωμένου αριθμού νέων κρουσμάτων – ειδικά στην αρχή – βασιستούμε πολύ γρήγορα σε εσφαλμένη αίσθηση ασφαλείας.

Έτσι, εάν εμείς δείξουμε πειθαρχία στην αρχή, θα καταφέρουμε πολύ γρηγορότερα να ζήσουμε την υγεία και την οικονομία, την υγεία και την κοινωνική ζωή ξανά στον ίδιο βαθμό. Ακόμα και τότε, ο ιός θα παραμένει εκεί· αλλά με συγκέντρωση και αντοχή – ειδικά στην αρχή– μπορούμε να αποφύγουμε να μεταβούμε από το πρώτο lockdown στο επόμενο ή να αναγκαστούμε να απομονώσουμε ομάδες ανθρώπων από όλους τους άλλους για μήνες και να έρθουμε αντιμέτωποι με τρομερές συνθήκες στα νοσοκομεία μας, όπως δυστυχώς συνέβη σε ορισμένες άλλες χώρες. Με όση περισσότερη επιμονή και συνέπεια αντέχουμε τους περιορισμούς στην αρχή της πανδημίας και με αυτό τον τρόπο επιβραδύνουμε την εξέλιξη της νόσου, τόσο περισσότερο συνεισφέρουμε όχι μόνο στην υγεία των ανθρώπων, αλλά και στην οικονομική και κοινωνική ζωή, επειδή τότε θα είμαστε σε θέση να εντοπίσουμε κάθε αλυσίδα μετάδοσης της λοίμωξης. Αυτή η πεποίθηση καθοδηγεί τις ενέργειές μου.

Γι' αυτό, σας λέω ειλικρινά: στηρίζω απόλυτα τις αποφάσεις που έλαβαν η Κυβέρνηση και τα κρατίδια την προηγούμενη Τετάρτη. Ωστόσο, έκτοτε με ανησυχεί η εφαρμογή τους.

Εν μέρει, η εφαρμογή των αποφάσεων μου φαίνεται πολύ φιλόδοξη, για να μην πω: πάρα πολύ φιλόδοξη. Φυσικά, δεν θα αλλάξει ούτε το παραμικρό στο γεγονός, πως σέβομαι απόλυτα την κυριαρχία των κρατιδίων στον τομέα του νόμου περί προστασίας των λοιμώξεων, η οποία προκύπτει σε πολλά ζητήματα σύμφωνα με την συνταγματικά θεμελιωμένη Ομοσπονδιακή κρατική μας Τάξη. Η Ομοσπονδιακή μας Τάξη είναι ισχυρή. Προκειμένου να μην προκύψει κάποια παρεξήγηση, θέλησα να το διασαφηνίσω ακόμη μια φορά.

Παρ' όλα αυτά, το θεωρώ ως προσωπικό μου καθήκον, να σας προτρέπω να μην βασίζεστε στην ελπίδα, όταν εγώ η ίδια δεν είμαι σίγουρη. Έτσι, σας προτρέπω και στις συζητήσεις με τους πρωθυπουργούς και με αυτό εδώ το Κοινοβούλιο: Ας μην στοιχηματίσουμε αυτό που έχουμε πετύχει και διακινδυνεύσουμε μια αποτυχία!

Θα ήταν κρίμα να μας τιμωρήσει στο τέλος η πρόιμη ελπίδα. Ας μείνουμε όλοι συνετοί και προσεκτικοί, καθώς προχωράμε στην επόμενη φάση της πανδημίας. Πρόκειται για μαραθώνιο και δεν πρέπει να ξεμεινουμε πολύ νωρίς από δύναμη και ανάσες.

Είναι σαφές, ότι δεν μπορούμε να επιστρέψουμε μεμιάς στην καθημερινότητα, όπως την γνωρίζαμε πριν από τον κορωνοϊό. Προς το παρόν, η καθημερινή ζωή θα φαίνεται διαφορετική, ακόμα και αν μπορέσουν να εφαρμοστούν τα ψηφιακά μοντέλα ιχνηλάτησης επαφών που συζητούνται. Οι αυστηροί κανόνες απόστασης και υγιεινής, καθώς και οι περιορισμοί επαφών θα συνεχίσουν, επίσης, να αποτελούν μέρος της, σε ό,τι αφορά, για παράδειγμα, το άνοιγμα των σχολείων και νηπιαγωγείων. Τα ομοσπονδιακά κράτη βρίσκονται στη διαδικασία εφαρμογής ή προετοιμασίας του σταδιακού ανοίγματος των σχολείων με πολύ πρακτικό τρόπο. Εδώ θα χρειαστεί πολλή δημιουργικότητα. Θέλω να ευχαριστήσω σήμερα όλους όσους κάνουν αυτή τη στιγμή ό,τι μπορούν για αυτό. Και γνωρίζω πως είναι πάρα πολλοί.

Στην αρχή, έκανα λόγο για την πιο μεγάλη δοκιμασία που έχει γνωρίσει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας από τις πρώτες μέρες δημιουργίας της. Δυστυχώς, αυτό ισχύει και για την οικονομία. Πόσο μεγάλες θα είναι οι απώλειες στο τέλος του χρόνου και πόσο καιρό θα διαρκέσουν, καθώς και πότε θα αρχίσει η ανάκαμψη, είναι ερωτήματα στα οποία δεν μπορούμε ακόμα να απαντήσουμε με σοβαρότητα· διότι, φυσικά, αυτό εξαρτάται από την επιτυχία μας στην αντιμετώπιση του ιού.

Η πανδημία μάς βρήκε σε μια εποχή με υγιή δημοσιονομική κατάσταση και ισχυρά αποθεματικά. Χρόνια σταθερής πολιτικής μας βοηθούν τώρα σε αυτό. Αυτό που τώρα πρέπει να γίνει, είναι να προστατέψουμε την οικονομία μας και να δημιουργήσουμε μια ομπρέλα προστασίας για τους εργαζομένους. Εκατομμύρια αιτήσεις για προγράμματα βοήθειας έχουν ληφθεί. Εκατομμύρια άνθρωποι και επιχειρήσεις έχουν ήδη λάβει χρήματα. Καταφέραμε να θεσπίσουμε όλα αυτά τα νομοθετικά μέτρα γρήγορα και με συντριπτική πλειονότητα. Η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία μας είναι ισχυρή, είναι αποτελεσματική και σε περιόδους κρίσης εξαιρετικά δραστική.

Επίσης, χθες το απόγευμα στην Επιτροπή Συνασπισμού αποφασίσαμε περαιτέρω μέτρα για ακόμη μια φορά· έχετε ενημερωθεί για αυτό. Όμως, όλες οι προσπάθειές μας σε εθνικό επίπεδο μπορούν τελικά να είναι επιτυχημένες, μόνο εάν επιτύχουμε μαζί και στην Ευρώπη. Με έχετε ακούσει συχνά να λέω σε αυτό εδώ το Κοινοβούλιο: Η Γερμανία μπορεί να τα πάει καλά μακροπρόθεσμα μόνο εάν και η Ευρώπη τα πάει καλά. – Και σοβαρολογώ λέγοντας πάλι το ίδιο σήμερα.

Πως εκφράζεται αυτό στην πράξη; Για παράδειγμα, περισσότεροι από 200 ασθενείς από την Ιταλία, τη Γαλλία ή την Ολλανδία έχουν νοσηλευτεί σε γερμανικές μονάδες εντατικής θεραπείας. Έχουμε προμηθεύσει ιατρικό εξοπλισμό, παραδείγματος χάρη, στην Ιταλία ή την Ισπανία και παράλληλα με τους πολίτες μας έχουμε φέρει πίσω στα σπίτια τους χιλιάδες άλλους Ευρωπαίους πολίτες από όλο τον κόσμο – γι' αυτό τον λόγο θα ήθελα, επί τη ευκαιρία, να πω ένα θερμό ευχαριστώ σε όλο το προσωπικό του Υπουργείου Εξωτερικών. Είναι δύσκολο να πιστέψει κανείς, πόσοι Γερμανοί βρίσκονται εκτός των εθνικών τους συνόρων· όμως, μπορέσαμε να βοηθήσουμε πολλούς άλλους Ευρωπαίους. Σας ευχαριστώ γι' αυτό.

Συνεργαστήκαμε, επίσης, για να αντιμετωπίσουμε τη μαζική ύφεση στην ευρωπαϊκή οικονομία. Αυτό το πετυχαίνουμε με ένα πακέτο μέτρων ενίσχυσης για εταιρείες και υπαλλήλους της τάξης των 500 δισεκατομμυρίων ευρώ τουλάχιστον, στο οποίο συμφώνησαν πριν από δύο εβδομάδες ο Υπουργός Οικονομικών μας Olaf Scholz και οι άλλοι υπουργοί Οικονομικών του Eurogroup. Τώρα το ζητούμενο είναι να διαθέσουμε πράγματι αυτά τα 500 δις. ευρώ. Γι' αυτό, θα πρέπει το γερμανικό Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο να λάβει ακόμη κάποιες αποφάσεις. Θα χαιρόμουν, αν μπορούσαμε να πούμε: έως την 1^η Ιουνίου υπάρχουν πράγματι τα χρήματα. – Διότι εδώ πρόκειται για την βοήθεια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Εδώ πρόκειται για

προληπτικά πιστωτικά όρια και, επίσης, πρόκειται για τις παροχές μερικής ανεργίας, για τις οποίες μερικά κράτη-μέλη ίσως να μη διαθέτουν τους οικονομικούς πόρους, αλλά που μπορούν να φανούν πολύ βοηθητικές στους εκεί εργαζομένους.

Τώρα, μερικοί από τους Ευρωπαίους εταίρους μας ζητούν – αλλά, έχει τεθεί σαν ζήτημα και στο πλαίσιο της πολιτικής συζήτησης στη Γερμανία – να αναλάβουν τα κοινά χρέη με κοινή ευθύνη εν όψει της δύσκολης κρίσης. Αυτό το ζήτημα σίγουρα θα παίξει ξανά κάποιο ρόλο στην τηλεδιάσκεψη του ευρωπαϊκού Συμβουλίου σήμερα το απόγευμα. Ας υποθέσουμε, ότι ο χρόνος και η πολιτική θέληση σχετικά με τις από κοινού χρεώσεις πραγματικά υπάρχουν: Τότε, όλα τα εθνικά Κοινοβούλια, καθώς και το γερμανικό Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο θα έπρεπε να αποφασίσουν να τροποποιήσουν με τέτοιο τρόπο τις συνθήκες της ΕΕ, ώστε ένα μέρος του δικαιώματος επί του προϋπολογισμού να εφαρμοστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εκεί να ελεγχθεί δημοκρατικά. Αυτή θα ήταν μια χρονοβόρα και δύσκολη διαδικασία, και όχι μια διαδικασία που θα μπορούσε να βοηθήσει άμεσα στην τρέχουσα κατάσταση, διότι, πλέον έχει να κάνει με την γρήγορη βοήθεια, καθώς και με την γρήγορη παροχή μέσων που μπορούν να μετριάσουν τις συνέπειες της κρίσης.

Επίσης, στο σημερινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα συζητηθεί, με ποιο τρόπο θέλουμε να προχωρήσουμε συλλογικά την περίοδο μετά τους αυστηρότερους περιορισμούς. Θέλουμε να δράσουμε γρήγορα στην Ευρώπη· γιατί φυσικά χρειαζόμαστε μέσα για να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε τις συνέπειες της κρίσης σε όλα τα κράτη-μέλη.

Στο πλαίσιο αυτό, θεωρώ πρωτίστως σημαντικό, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει τακτικά τώρα και τις επόμενες εβδομάδες, πως έχουν επηρεαστεί οι διάφοροι τομείς της οικονομίας στην Ευρώπη από την κρίση και ποια ανάγκη ανάληψης δράσης προκύπτει από αυτό. Άρα αυτό αφορά και την άμεση ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ένα ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας θα μπορούσε μέσα στα επόμενα δύο χρόνια να στηρίζει την απαιτούμενη ανάπτυξη. Θα εργαστούμε, λοιπόν, για να το πετύχουμε.

Στις σημερινές μας διαβουλεύσεις δεν θα αποτελέσει ζήτημα ο πλέον καθορισμός των λεπτομερειών ή η απόφαση σχετικά με το πεδίο εφαρμογής. Ωστόσο, ένα πράγμα είναι ήδη σαφές: οφείλουμε να είμαστε έτοιμοι, στο πνεύμα της αλληλεγγύης, να συμβάλλουμε εντός περιορισμένου χρονικού διαστήματος εντελώς διαφορετικά,

δηλαδή, σαφώς πιο σημαντικά στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό. Διότι θέλουμε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μπορούν και πάλι να ανακάμψουν οικονομικά.

Ένα τέτοιο σχέδιο οικονομικής ανάκαμψης θα πρέπει, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη των προτέρων μαζί με τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό· καθώς ο κοινός ευρωπαϊκός προϋπολογισμός αποτελεί εδώ και δεκαετίες το δοκιμασμένο μέσο αλληλέγγυας χρηματοδότησης κοινών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εκτός αυτού, σήμερα θα παροτρύνω το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να ασχοληθεί σύντομα με βασικά ερωτήματα: Που πρέπει να συνεργαστούμε ακόμη στενότερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο; Που χρειάζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση πρόσθετες αρμοδιότητες; Ποιες στρατηγικές ικανότητες πρέπει να έχουμε ή να διατηρούμε στην Ευρώπη στο μέλλον; Θα μπορούσαμε να ενισχύσουμε αυτήν την Ένωση όχι μόνο στον τομέα της χρηματοοικονομικής πολιτικής, της ψηφιακής πολιτικής και της εσωτερικής αγοράς· η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη απαιτείται, επίσης, για τη μεταναστευτική πολιτική, το κράτος δικαίου, την ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας και την προστασία του κλίματος.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, για εμάς στη Γερμανία, η δέσμευσή μας για μια ενωμένη Ευρώπη αποτελεί μέρος του εθνικού μας συμφέροντος. Αυτό δεν είναι θέμα για πρόχειρες συζητήσεις, αλλά είναι πολύ ουσιαστικό: Είμαστε μια κοινότητα με κοινό πεπρωμένο.

Αυτό είναι που τώρα πρέπει να αποδείξει η Ευρώπη εν όψει αυτής της άνευ προηγουμένου πρόκλησης της πανδημίας.

Αυτή η πανδημία μας επηρεάζει όλους, αλλά όχι όλους το ίδιο. Εάν δεν είμαστε προσεκτικοί, θα χρησιμεύσει ως πρόσχημα για όλους εκείνους που προωθούν τον διχασμό της κοινωνίας. Η Ευρώπη δεν είναι Ευρώπη εάν δεν αντιλαμβάνεται τον εαυτό της ως Ευρώπη.

Η Ευρώπη δεν είναι Ευρώπη, εάν δεν είναι ενωμένη σε καιρούς μεγάλου κινδύνου για τον οποίο δεν ευθύνεται κανείς.

Σε αυτή την κρίση έχουμε, επίσης, το καθήκον να δείξουμε, ποιοι θέλουμε να είμαστε ως Ευρώπη.

Και έτσι, στο τέλος της ομιλίας μου επέστρεψα στη σκέψη της ενότητας. Αυτό που ισχύει στην Ευρώπη, είναι, επίσης, το σημαντικότερο για εμάς στη Γερμανία. Όσο παράδοξο κι αν ακούγεται: Σε εβδομάδες, κατά τις οποίες οι κανόνες συμπεριφοράς μάς ανάγκασαν να απομακρυνθούμε ο ένας από τον άλλον και έκαναν απαραίτητη την απόσταση αντί της εγγύτητας, έχουμε μείνει ενωμένοι και, μέσω της ενότητας καταφέραμε μαζί να διασφαλίσουμε την επιβράδυνση της εξάπλωσης του ιού μέσω της Γερμανίας και της Ευρώπης. Καμία κυβέρνηση δεν μπορεί απλά να το διατάξει. Κάτι τέτοιο μια κυβέρνηση μπορεί, τελικά, μόνο να το ελπίζει. Αυτό είναι δυνατό, μόνο εάν οι πολίτες ενεργούν με καρδιά και κοινή λογική σκεπτόμενοι τους συνανθρώπους τους, τη χώρα τους – πείτε το: το ευρύτερο καλό.

Αυτό με κάνει απεριόριστα ευγνώμων και εύχομαι να προχωρήσουμε έτσι και στο άμεσο μέλλον. Οι δυσκολίες θα παραμείνουν για πολύ μεγάλο διάστημα. Αλλά - είμαι πεπεισμένη μετά τις πρώτες εβδομάδες της πανδημίας - μαζί θα είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε αυτήν την τεράστια πρόκληση: μαζί ως κοινωνία, μαζί στην Ευρώπη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

2. Πρωτότυπο

23.04.2020

Regierungserklärung von Bundeskanzlerin Merkel

In Berlin vor dem Deutschen Bundestag

(Protokoll des Deutschen Bundestages)

Sehr geehrter Herr Präsident! Liebe Kolleginnen und Kollegen! Meine Damen und Herren! Wir erleben ganz und gar außergewöhnliche, ernste Zeiten. Und wir alle, Regierung und Parlament, unser ganzes Land, werden auf eine Bewährungsprobe gestellt, wie es sie seit dem Zweiten Weltkrieg, seit den Gründungsjahren der Bundesrepublik Deutschland nicht gab. Es geht um nicht weniger als das Leben und die Gesundheit der Menschen. Und es geht um den Zusammenhalt und die Solidarität in unserer Gesellschaft und in Europa.

Ich stehe vor Ihnen als Bundeskanzlerin einer Bundesregierung, die in den vergangenen Wochen zusammen mit den Bundesländern Maßnahmen beschlossen hat, für die es kein historisches Vorbild gibt, an dem wir uns orientieren könnten. Wir haben Ihnen, dem Parlament, Gesetzentwürfe zugeleitet und Sie um die Bewilligung von Finanzmitteln in einer Höhe gebeten, wie sie vor der Coronapandemie schlicht außerhalb unserer Vorstellungen lag. Ich danke von Herzen dafür, dass der Deutsche Bundestag wie im Übrigen ja auch der Bundesrat unter schwierigen Umständen die gesetzlichen Maßnahmen äußerst schnell beraten und beschlossen hat.

Wir leben nun seit Wochen in der Pandemie. Jeder Einzelne von uns hat sein Leben den neuen Bedingungen anpassen müssen, privat wie beruflich. Jeder von uns kann berichten, was ihm oder ihr besonders fehlt, besonders schwerfällt. Und ich verstehe, dass dieses Leben unter Coronabedingungen allen schon sehr, sehr lange vorkommt.

Niemand hört es gerne, aber es ist die Wahrheit: Wir leben nicht in der Endphase der Pandemie, sondern immer noch an ihrem Anfang. Wir werden noch lange mit diesem Virus leben müssen. Die Frage, wie wir verhindern, dass das Virus zu irgendeinem Zeitpunkt unser Gesundheitssystem überwältigt und in der Folge unzähligen Menschen das Leben kostet, wird noch lange die zentrale Frage für die Politik in Deutschland und Europa sein.

Mir ist bewusst, wie schwer die Einschränkungen uns alle individuell, aber auch als Gesellschaft belasten. Diese Pandemie ist eine demokratische Zumutung; denn sie schränkt genau das ein, was unsere existenziellen Rechte und Bedürfnisse sind – die der Erwachsenen genauso wie die der Kinder. Eine solche Situation ist nur akzeptabel und erträglich, wenn die Gründe für die Einschränkungen transparent und nachvollziehbar sind, wenn Kritik und Widerspruch nicht nur erlaubt, sondern eingefordert und angehört werden – wechselseitig.

Dabei hilft die freie Presse. Dabei hilft unsere föderale Ordnung.

Dabei hilft aber auch das wechselseitige Vertrauen, das die letzten Wochen hier im Parlament und überall im Land zu erleben war. Wie selbstverständlich sich die Bürgerinnen und Bürger füreinander eingesetzt haben und sich eingeschränkt haben als Bürgerinnen und Bürger für andere, das ist bewundernswert.

Lassen Sie mich Ihnen versichern: Kaum eine Entscheidung ist mir in meiner Amtszeit als Bundeskanzlerin so schwergefallen wie die Einschränkungen der persönlichen Freiheitsrechte.

Auch mich belastet es, wenn Kinder im Moment nicht einfach ganz unbeschwert ihre Freundinnen und Freunde treffen können und das so vermissen. Auch mich belastet es, wenn Menschen derzeit grundsätzlich nur mit einem weiteren Menschen außerhalb ihres eigenen Hausstands spazieren gehen können und immer auf den so wichtigen Mindestabstand achten müssen.

Auch mich belastet ganz besonders, was die Menschen erdulden müssen, die in Pflege-, Senioren-, Behinderteneinrichtungen leben. Dort, wo Einsamkeit ohnehin zum Problem werden kann, ist es in Zeiten der Pandemie und ganz ohne Besucher noch viel einsamer. Es ist grausam, wenn außer den Pflegekräften, die ihr Allerbestes tun, niemand da sein kann, wenn die Kräfte schwinden und ein Leben zu Ende geht. Vergessen wir nie diese Menschen und die zeitweilige Isolation, in der sie leben müssen. Diese 80-, 90-Jährigen haben unser Land aufgebaut. Den Wohlstand, in dem wir leben, haben sie begründet.

Sie sind Deutschland genau wie wir, ihre Kinder und Enkel. Und wir kämpfen den Kampf gegen das Virus auch für sie. Ich bin deshalb auch überzeugt, dass die so harten

Einschränkungen dennoch notwendig sind, um diese dramatische Krise als Gemeinschaft zu bestehen und das zu schützen, was unser Grundgesetz in das Zentrum unseres Handelns stellt: das Leben und die Würde jedes einzelnen Menschen.

Durch die Strenge mit uns selbst, die Disziplin und Geduld der letzten Wochen haben wir die Ausbreitung des Virus verlangsamt. Das klingt wie etwas Geringes, aber es ist etwas ungeheuer Wertvolles. Wir haben Zeit gewonnen und diese wertvoll gewonnene Zeit gut genutzt, um unser Gesundheitssystem weiter zu stärken.

Dreh- und Angelpunkt aller Bemühungen im medizinischen Bereich sind die Intensivstationen. Dort entscheidet sich das Schicksal für die am schwersten von Corona Betroffenen. Wir alle kennen die furchtbaren Berichte aus Krankenhäusern in einigen Ländern, die vom Virus ein paar Wochen lang schlicht überrannt waren. Dass es dazu nicht kommt, das ist das schlichte und gleichzeitig so anspruchsvolle Ziel der Bundesregierung. Ich danke unserem Gesundheitsminister Jens Spahn, aber auch den Gesundheitsministern der Länder, die so unermüdlich auf dieses Ziel hinarbeiten – und mit sichtbaren Erfolgen.

Wir haben die Anzahl der Beatmungsbetten deutlich ausgeweitet. Mit dem COVID-19-Krankenhausentlastungsgesetz haben wir sichergestellt, dass die Krankenhäuser die zusätzlichen Intensivversorgungskapazitäten aufbauen können. So können wir heute feststellen: Unser Gesundheitssystem hält der Bewährungsprobe bisher stand. Jeder Coronapatient erhält auch in den schwersten Fällen die bestmögliche menschenwürdige Behandlung.

Mehr als allen staatlichen Maßnahmen verdanken wir das der aufopfernden Arbeit von Ärzten und Ärztinnen, von Pflegekräften und Rettungssanitätern, von so vielen Menschen, die mit ihrem Fleiß und ihrer Tatkraft das ausmachen, was wir oft einfach „unser Gesundheitssystem“ nennen.

Ihnen danken wir mit diesem Applaus, und in diesen Dank möchte ich auch Soldatinnen und Soldaten der Bundeswehr einschließen, die an vielen Stellen helfen.

Eine vielleicht in der Öffentlichkeit weniger beachtete, aber ebenso entscheidende Rolle im Kampf gegen die Pandemie spielt der öffentliche Gesundheitsdienst. Fast 400 lokale Gesundheitsämter sind das. Wenn es uns in den nächsten Monaten gelingen soll, das Infektionsgeschehen zu kontrollieren und einzudämmen, dann brauchen wir diese

Ämter in starker Verfassung, und ich sage: in stärkerer Verfassung, als sie vor der Pandemie waren.

Deshalb haben Bund und Länder gerade vereinbart, diesen Ämtern mehr Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter zu geben, damit sie zum Beispiel diese überaus wichtige – ja, ich sage: entscheidende – Aufgabe, nämlich die Kontakte eines Infizierten nachzuverfolgen, auch tatsächlich effektiv wahrnehmen können. Das Robert-Koch-Institut wird darüber hinaus 105 mobile Teams aus Studierenden aufstellen, die sogenannten Containment Scouts, die dort, wo besonderer Bedarf besteht, eingesetzt werden können.

Von Anfang an hat die Bundesregierung sich auch dem Thema der persönlichen Schutzausrüstung gewidmet. Die Versorgung mit diesen Gütern, insbesondere mit medizinischen Schutzmasken, ist schnell zu einer der zentralen Aufgaben geworden, und nicht nur für uns, sondern für die ganze Welt. Denn ohne gesunde Ärztinnen und Ärzte, Pflegerinnen und Pfleger nützen auch vorhandene Intensivbetten und Beatmungsgeräte nichts.

Die Lage auf den Weltmärkten für solches Material ist angespannt. Die Handelssitten in den ersten Wochen der Pandemie waren, sagen wir mal, rau. Deshalb hat die Bundesregierung, obwohl wir nach dem Infektionsschutzgesetz nicht zuständig sind, entschieden, die Beschaffung persönlicher Schutzausrüstung zentral zu koordinieren und die Waren dann an die Bundesländer weiterzugeben. Ich danke auch den Unternehmen, die uns dabei mit ihrer Erfahrung geholfen haben.

Die Pandemie lehrt uns: Es ist nicht gut, wenn Schutzausrüstung ausschließlich aus fernen Ländern bezogen wird. Masken, die wenige Cent kosten, können in der Pandemie zu einem strategischen Faktor werden. Die Bundesrepublik Deutschland und die Europäische Union arbeiten deshalb daran, auf diesem Gebiet wieder unabhängiger von Drittländern zu werden. Deshalb bauen wir die Produktionskapazitäten für Schutzgüter in Deutschland und Europa mit Hochdruck aus.

Wenn wir uns fragen, was uns zugutegekommen ist in dieser ersten Phase der Ausbreitung des Virus, so sind das – neben den relativ vielen Intensivbetten – die hohen Testkapazitäten und das dichte Netz an Laboren. Die Experten sagen uns: testen, testen, testen. – So gewinnen wir ein besseres Bild von der Epidemie in Deutschland, bekommen größere Klarheit über die Dunkelziffer der Infektionen, können Pflegekräfte

häufiger testen, um die Ansteckungsgefahr in Krankenhäusern und Heimen zu senken. Deswegen haben wir die Kapazitäten für eine umfassende Testung schon kontinuierlich ausgebaut und werden sie weiter ausbauen.

Dennoch: Beenden können werden wir die Coronapandemie letztlich wohl nur mit einem Impfstoff, jedenfalls nach allem, was wir heute über das Virus wissen. In mehreren Ländern weltweit sind Forscher auf der Suche. Die Bundesregierung hilft mit finanzieller Förderung, damit auch der Forschungsstandort Deutschland dabei seine Rolle spielen kann. Genauso aber stehen wir auch finanziell hinter internationalen Initiativen wie der Impfstoffinitiative CEPI.

Auch für die Medikamentenentwicklung und für ein neues nationales Forschungsnetzwerk zu Covid-19 hat die Bundesregierung kurzfristig erhebliche Mittel zur Verfügung gestellt. Das hilft Forschern und Ärzten an allen deutschen Universitätskliniken, Hand in Hand an dieser Aufgabe zu arbeiten. Wir werden ja noch viele Studien brauchen, in der Zukunft auch Antikörperstudien. Dafür sind wir also gut gerüstet.

Doch Wissenschaft ist nie national. Wissenschaft dient der Menschheit. Deshalb versteht es sich von selbst, dass, wenn Medikamente oder ein Impfstoff, gefunden, getestet, freigegeben und einsatzbereit sind, sie dann in aller Welt verfügbar und auch für alle Welt bezahlbar sein müssen.

Ein Virus, das sich in fast allen Staaten ausbreitet, kann auch nur im Zusammenwirken aller Staaten zurückgedrängt und eingedämmt werden. Für die Bundesregierung ist die internationale Zusammenarbeit gegen das Virus herausragend wichtig. Wir stimmen uns im Kreis der Europäischen Union ab, genauso im Rahmen der G 7 und der G 20.

Mit der Entscheidung, den ärmsten 77 Staaten der Welt alle Zins- und Tilgungszahlungen in diesem Jahr zu stunden, konnten wir etwas Druck von diesen hart geprüften Staatengruppen nehmen. Aber bei dieser Unterstützung wird es natürlich nicht bleiben können. Für die Bundesregierung ist die Zusammenarbeit mit den Staaten Afrikas immer ein Schwerpunkt, und in der Coronakrise müssen wir sie noch verstärken.

Nicht nur in Afrika, aber gerade dort kommt es sehr auf die Arbeit der Weltgesundheitsorganisation, WHO, an. Für die Bundesregierung betone ich: Die WHO ist ein unverzichtbarer Partner, und wir unterstützen sie in ihrem Mandat.

Meine Damen und Herren, wenn wir uns hier in Deutschland die neuesten Zahlen des Robert-Koch-Instituts ansehen, dann zeigen die Indikatoren, dass sie sich in die richtige Richtung entwickeln, zum Beispiel eine verlangsamte Infektionsgeschwindigkeit, derzeit täglich mehr Genesene als Neuerkrankte. Das ist ein Zwischenerfolg. Aber gerade, weil die Zahlen Hoffnungen auslösen, sehe ich mich verpflichtet, zu sagen: Dieses Zwischenergebnis ist zerbrechlich. Wir bewegen uns auf dünnem Eis, man kann auch sagen: auf dünnstem Eis.

Die Situation ist trügerisch, und wir sind noch lange nicht über den Berg; denn wir müssen im Kampf gegen das Virus immer im Kopf haben: Die Zahlen von heute spiegeln das Infektionsgeschehen von vor etwa zehn bis zwölf Tagen wider. Die heutige Zahl der Neuinfizierten sagt uns also nicht, wie es in einer oder zwei Wochen aussieht, wenn wir zwischendurch ein deutliches Mehr an neuen Kontakten zugelassen haben.

Liebe Kolleginnen und Kollegen, ich möchte diese Gelegenheit nutzen, um noch einmal etwas ausführlicher zu erläutern, was mir gerade Sorge bereitet. Natürlich sind politische Entscheidungen immer Teil eines fortwährenden Abwägungsprozesses nach bestem Wissen und Gewissen. Das gilt auch für die Entscheidungen zur Bekämpfung der Coronapandemie, die ja von größter Tragweite für das Wohlergehen der Menschen in unserem Lande sind.

In dieser so überaus wichtigen Abwägung, die sich niemand, weder im Bund noch in den Bundesländern, leicht macht – das weiß ich –, bin ich bei der Bekämpfung des Coronavirus überzeugt: Wenn wir gerade am Anfang dieser Pandemie größtmögliche Ausdauer und Disziplin aufbringen, dann werden wir in der Lage sein, schneller wieder wirtschaftliches, soziales und öffentliches Leben zu entfalten, und zwar nachhaltig, als wenn wir uns – gerade am Anfang – vor dem Hintergrund ermutigender Infektionszahlen zu schnell in falscher Sicherheit wiegen.

Wenn wir also am Anfang diszipliniert sind, werden wir es viel schneller schaffen, Gesundheit und Wirtschaft, Gesundheit und soziales Leben wieder gleichermaßen leben zu können. Auch dann wird das Virus immer noch da sein; aber mit Konzentration und Ausdauer – gerade am Anfang – können wir vermeiden, von einem zum nächsten

Shutdown zu wechseln oder Gruppen von Menschen monatelang von allen anderen isolieren zu müssen und mit furchtbaren Zuständen in unseren Krankenhäusern konfrontiert zu sein, wie es in einigen anderen Ländern leider der Fall war. Je ausdauernder und konsequenter wir am Anfang der Pandemie die Einschränkungen ertragen und damit das Infektionsgeschehen nach unten drücken, umso mehr dienen wir nicht nur der Gesundheit der Menschen, sondern auch dem wirtschaftlichen und sozialen Leben, weil wir dann in der Lage wären, jede Infektionskette konsequent zu ermitteln und somit das Virus zu beherrschen. Diese Überzeugung leitet mein Handeln.

Ich sage Ihnen deshalb ganz offen: Ich trage die Beschlüsse, die Bund und Länder am Mittwoch letzter Woche getroffen haben, aus voller Überzeugung mit. Doch ihre Umsetzung seither bereitet mir Sorgen.

Sie wirkt auf mich in Teilen sehr falsch, um nicht zu sagen: zu falsch. Wenn ich das sage, dann ändert das natürlich kein Jota daran, dass ich die Hoheit der Bundesländer, die ihnen nach unserer grundgesetzlich festgeschriebenen föderalen Staatsordnung in vielen Fragen zukommt, natürlich auch beim Infektionsschutzgesetz aus voller Überzeugung achte. Unsere föderale Ordnung ist stark. Damit hier kein Missverständnis entsteht, wollte ich das noch mal deutlich sagen.

Gleichwohl sehe ich es als meine Pflicht an, zu mahnen, eben nicht auf das Prinzip Hoffnung zu vertrauen, wenn ich davon nicht überzeugt bin. So mahne ich in diesem Sinne auch im Gespräch mit den Ministerpräsidentinnen und Ministerpräsidenten und auch in diesem Hohen Hause: Lassen Sie uns jetzt das Erreichte nicht verspielen und einen Rückschlag riskieren!

Es wäre jammerschade, wenn uns die voreilige Hoffnung am Ende bestraft. Bleiben wir alle auf dem Weg in die nächste Phase der Pandemie klug und vorsichtig. Das ist eine Langstrecke, bei der uns nicht zu früh die Kraft und die Luft ausgehen dürfen.

Klar ist, dass wir erst einmal nicht zum Alltag, wie wir ihn vor Corona kannten, zurückkehren können. Der Alltag wird einstweilen anders aussehen, auch dann, wenn die derzeit beratenen digitalen Tracing-Modelle zum Einsatz kommen können. Auch die strengen Abstandsregeln, die Hygienevorschriften, auch die Kontaktbegrenzungen werden weiter dazugehören. Das betrifft beispielsweise die Öffnung von Schulen und Kitas. Die Länder sind dabei, die schrittweise Öffnung der Schulen nun auch ganz praktisch umzusetzen bzw. vorzubereiten. Da wird es viel fantasievoller Tatkraft

bedürfen. Ich danke heute schon allen, die sich dafür zurzeit einsetzen. Ich weiß, dass das sehr, sehr viele sind.

Ich habe am Anfang von der größten Bewährungsprobe seit den Anfangstagen der Bundesrepublik Deutschland gesprochen. Das gilt leider auch für die Wirtschaft. Wie tief die Einbußen am Ende des Jahres sein werden und wie lange sie anhalten, wann die Erholung einsetzt, das können wir heute noch nicht seriös sagen; denn auch das hängt natürlich von unserem Erfolg in der Auseinandersetzung mit dem Virus ab.

Die Pandemie hat uns in einer Zeit gesunder Haushalte und starker Reserven getroffen. Jahre solider Politik helfen uns jetzt. Es geht jetzt darum, unsere Wirtschaft zu stützen und einen Schutzschirm für die Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer aufzuspannen. Millionen von Anträgen für verschiedene Hilfsprogramme sind eingegangen; Millionen von Menschen und Unternehmen haben bereits Geld erhalten. Wir konnten all diese gesetzlichen Maßnahmen schnell und mit überwältigender Mehrheit beschließen. Unsere parlamentarische Demokratie ist stark, sie ist leistungsfähig und in Krisenzeiten äußerst schnell.

Auch gestern Abend haben wir im Koalitionsausschuss noch einmal weitere Maßnahmen beschlossen; Sie sind darüber informiert. Doch all unsere Bemühungen auf nationaler Ebene können letztlich nur dann erfolgreich sein, wenn wir auch gemeinsam in Europa erfolgreich sind. Sie haben mich hier in diesem Haus oft sagen hören: Deutschland kann es auf Dauer nur gut gehen, wenn es auch Europa gut geht. – Mir ist es mit diesem Satz auch heute wieder sehr, sehr ernst.

Wie drückt sich das praktisch aus? Zum Beispiel haben wir mehr als 200 Patienten aus Italien, Frankreich oder den Niederlanden in deutschen Intensivstationen behandelt. Wir haben medizinisches Material zum Beispiel nach Italien oder Spanien geliefert und neben unseren Bürgern Tausende gestrandete andere Europäerinnen und Europäer aus aller Welt zurück nach Hause geholt – dafür übrigens ein herzliches Dankeschön allen Mitarbeiterinnen und Mitarbeitern im Auswärtigen Amt. Man glaubt gar nicht, wie viele Deutsche sich außerhalb der eigenen Landesgrenzen befinden; aber wir konnten auch vielen anderen Europäern helfen. Danke dafür.

Wir haben auch gemeinsam gehandelt, um dem massiven Einbruch der europäischen Wirtschaft zu begegnen. Wir tun das mit einem Paket von Hilfsmaßnahmen für Unternehmen und Beschäftigte in Höhe von immerhin 500 Milliarden Euro, das unser

Finanzminister Olaf Scholz und die anderen Finanzminister in der Euro-Gruppe vor zwei Wochen vereinbart haben. Jetzt geht es darum, diese 500 Milliarden Euro auch wirklich verfügbar zu machen; dafür wird auch der Deutsche Bundestag noch Beschlüsse fassen müssen. Ich würde mich freuen, wenn wir sagen könnten: Zum 1. Juni ist das Geld auch wirklich da. – Denn es geht hier um Hilfe für kleine und mittlere Unternehmen. Es geht hier um vorsorgliche Kreditlinien, und es geht hier auch um Kurzarbeitergeld, für das einige Mitgliedstaaten vielleicht nicht die finanziellen Ressourcen haben, was aber Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer dort sehr helfen kann.

Nun fordern einige unserer europäischen Partner – aber auch innerhalb der politischen Diskussion in Deutschland ist das ein Thema –, angesichts der schweren Krise gemeinsame Schulden mit gemeinsamer Haftung aufzunehmen. Diese Frage wird auch bei der Videokonferenz des Europäischen Rates heute Nachmittag sicherlich wieder eine Rolle spielen. Nehmen wir an, die Zeit und der politische Wille zur gemeinsamen Verschuldung seien wirklich vorhanden: Dann müssten alle nationalen Parlamente in der Europäischen Union und auch der Deutsche Bundestag entscheiden, die EU-Verträge so zu ändern, dass ein Teil des Budgetrechts auf die europäische Ebene übertragen und dort demokratisch kontrolliert würde. Das wäre ein zeitraubender und schwieriger Prozess und keiner, der in der aktuellen Lage direkt helfen könnte; denn es geht jetzt darum, schnell zu helfen und schnell Instrumente in der Hand zu haben, die die Folgen der Krise lindern können.

Es wird beim heutigen Europäischen Rat auch darüber beraten, wie wir in Europa in der Zeit nach den strengsten Einschränkungen gemeinsam vorgehen wollen. Wir wollen schnell in Europa handeln; denn wir brauchen natürlich Instrumente, um die Folgen der Krise in allen Mitgliedstaaten überwinden zu können.

Ich halte es in diesem Zusammenhang erst einmal für wichtig, dass die Europäische Kommission jetzt und in den nächsten Wochen fortlaufend prüft, wie die verschiedenen Bereiche der Wirtschaft in Europa von der Krise betroffen sind und welcher Handlungsbedarf sich daraus ergibt. Dies betrifft also auch die unmittelbare Hilfe für die europäische Wirtschaft. Ein europäisches Konjunkturprogramm könnte in den nächsten zwei Jahren den nötigen Aufschwung unterstützen. Deshalb werden wir dafür auch arbeiten.

In unseren heutigen Beratungen wird es noch nicht darum gehen, bereits die Details festzulegen oder schon über den Umfang zu entscheiden. Doch eines ist schon klar: Wir sollten bereit sein, im Geiste der Solidarität über einen begrenzten Zeitraum hinweg ganz andere, das heißt deutlich höhere Beiträge zum europäischen Haushalt zu leisten. Denn wir wollen, dass sich alle Mitgliedstaaten in der Europäischen Union wirtschaftlich wieder erholen können.

Ein solches Konjunkturprogramm sollte allerdings von vornherein mit dem europäischen Haushalt zusammengedacht werden; denn der gemeinsame europäische Haushalt ist das seit Jahrzehnten bewährte Instrument solidarischer Finanzierung gemeinsamer Aufgaben in der Europäischen Union.

Darüber hinaus werde ich heute darauf drängen, dass sich der Europäische Rat schon bald mit grundsätzlichen Fragen befasst: Wo müssen wir auf europäischer Ebene noch enger zusammenarbeiten? Wo braucht die Europäische Union zusätzliche Kompetenzen? Welche strategischen Fähigkeiten müssen wir in Zukunft in Europa haben oder halten? Nicht nur bei der Finanzpolitik, der Digitalpolitik und beim Binnenmarkt könnten wir diese Union vertiefen; auch in der Migrationspolitik, der Rechtsstaatlichkeit, der Europäischen Sicherheits- und Verteidigungspolitik oder beim Klimaschutz ist europäische Solidarität gefragt.

Herr Präsident, liebe Kolleginnen und Kollegen, für uns in Deutschland ist das Bekenntnis zum vereinten Europa Teil unserer Staatsräson. Das ist kein Stoff für Sonntagsreden, sondern das ist ganz praktisch: Wir sind eine Schicksalsgemeinschaft.

Dies muss Europa jetzt angesichts dieser ungeahnten Herausforderung der Pandemie beweisen.

Diese Pandemie trifft alle, aber nicht alle gleich. Wenn wir nicht aufpassen, dient sie all denen als Vorwand, die die Spaltung der Gesellschaft betreiben. Europa ist nicht Europa, wenn es sich nicht auch als Europa versteht.

Europa ist nicht Europa, wenn es nicht füreinander einsteht in Zeiten unverschuldeter Not.

Wir haben in dieser Krise auch die Aufgabe, zu zeigen, wer wir als Europa sein wollen.

Und so bin ich am Ende meiner Rede wieder beim Gedanken des Zusammenhalts angekommen. Was in Europa gilt, ist auch für uns in Deutschland das Wichtigste. So paradox es klingt: In Wochen, in denen die Verhaltensregeln uns weit auseinander gezwungen haben und Distanz statt Nähe nötig ist, haben wir zusammengehalten und durch Zusammenhalt gemeinsam geschafft, dass sich das Virus auf seinem Weg durch Deutschland und Europa immerhin verlangsamt hat. Das kann keine Regierung einfach anordnen. Auf so etwas kann eine Regierung letztlich nur hoffen. Das ist nur möglich, wenn Bürgerinnen und Bürger mit Herz und Vernunft etwas für ihre Mitmenschen tun, für ihr Land – nennen Sie es: für das große Ganze.

Mich macht das unendlich dankbar, und ich wünsche mir, dass wir auch so weiter durch diese nächste Zeit gehen. Sie wird noch länger sehr schwer bleiben. Aber gemeinsam – davon bin ich nach diesen ersten Wochen der Pandemie überzeugt – wird es uns gelingen, diese gigantische Herausforderung zu meistern: gemeinsam als Gesellschaft, gemeinsam in Europa.

Vielen Dank.

3. Σχολιασμός

3.1. Εισαγωγή

Αντικείμενο της εργασίας είναι η μετάφραση της ομιλίας της Γερμανίδας Καγκελαρίου Angela Merkel που εκφωνήθηκε σε συνεδρίαση του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου. Πρόκειται, μάλιστα, για την πρώτη κυβερνητική δήλωση της Καγκελαρίου σχετικά με την πανδημία του κορωνοϊού. Στην ομιλία της έκανε λόγο για τις εξαιρετικά δύσκολες στιγμές που έχει προκαλέσει η παρούσα κρίση σε όλους τους τομείς και πτυχές της ζωής, και μίλησε για τις αποφάσεις, τα μέτρα και τους περιορισμούς που έχουν ληφθεί ή οφείλουν να ληφθούν σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, με στόχο την αντιμετώπιση και εξάλειψη της πανδημίας.

Η πανδημική κρίση του Covid-19 είναι ένα καθολικό πρόβλημα που έχει επηρεάσει τις ζωές των ανθρώπων παγκοσμίως, γεγονός που έχει αναγκάσει όλους τους πολιτικούς ηγέτες να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα, ώστε να περιοριστεί η εξάπλωση του ιού. Πρόκειται, επομένως, για ένα πανανθρώπινο φαινόμενο που απαιτεί συλλογική δράση, ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη. Η ομιλία της Γερμανίδας Καγκελαρίου, αποκτά ως εκ τούτου έναν διεθνικό χαρακτήρα, και θα μπορούσε να συντελέσει σε μία μελέτη του τρόπου χειρισμού της κατάστασης από τα διάφορα κράτη.

3.2. Επικοινωνιακό πλαίσιο

Το προς μετάφραση κείμενο είναι ένας πολιτικός κοινοβουλευτικός λόγος με γλώσσα-πηγή την γερμανική και γλώσσα-στόχο την ελληνική. Πομπός της ομιλίας, του κειμένου-πηγή, όπως ήδη αναφέρθηκε, είναι η Angela Merkel, Γερμανίδα πολιτικός που ασκεί καθήκοντα Καγκελαρίου της Γερμανίας από το 2005. Κομματικά ανήκει στο CDU, το Χριστιανοδημοκρατικό κόμμα της Γερμανίας ή αλλιώς τη Χριστιανική Δημοκρατική Ένωση Γερμανίας, που προσδιορίζεται ως φιλελεύθερο, χριστιανικό και συντηρητικό λαϊκό κόμμα. Η εν λόγω ομιλία εκφωνήθηκε στο Γερμανικό Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο (Bundestag) κατά τη διάρκεια Συνεδρίασης της Ολομέλειας στις 23 Απριλίου 2020. Δέκτες, λοιπόν, αποτελούν όλοι οι Γερμανοί

βουλευτές που απαρτίζουν τη Γερμανική Βουλή και παρευρίσκονταν στην Συνεδρίαση. Το θέμα τόσο της ομιλίας της Merkel όσο και της ευρύτερης συζήτησης στο Κοινοβούλιο αφορούσε, φυσικά, τη διαχείριση της πανδημίας του Covid-19, την οικονομική πολιτική σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και την ψήφιση νέων μέτρων προστασίας. Σε αυτό το σημείο να αναφερθεί ότι τη χρονική στιγμή εκφώνησης της ομιλίας, στη Γερμανία τα κρούσματα ξεπερνούσαν σε σύνολο τα 148 χιλιάδες.

Η ομιλία βρίσκεται ορολογίας τόσο από το πεδίο της πολιτικής και νομικής, όσο και από εκείνο της ιατρικής και της οικονομίας. Παραδείγματα αποτελούν οι όροι «Gesetzentwürfe», «Zins- und Tilgungszahlungen», «Intensivbetten», «Beatmungsgeräte». Βέβαια, το μεγαλύτερο ποσοστό των όρων ανήκει στον ευρύτερο τομέα της ιατρικής λόγω της θεματολογίας του κειμένου. Δεδομένου ότι η ομιλία είναι κοινοβουλευτική και άρα ο λόγος πολιτικός, γίνεται χρήση συγκεκριμένης ρητορικής και εκφραστικών μέσων, τα οποία θα αναλυθούν παρακάτω. Πρέπει, όμως, να αναφερθεί, πως ως προς τη δομή και την επιχειρηματολογία, η Merkel χρησιμοποιεί την τεχνική της ανεστραμμένης πυραμίδας· οι πληροφορίες, δηλαδή, παρουσιάζονται σταδιακά, ξεκινώντας με εκείνες με τη λιγότερη σημασία και καταλήγοντας σε εκείνες που θεωρούνται πιο σημαντικές.

Ορίζοντας το νέο επικοινωνιακό πλαίσιο του κειμένου-στόχος, ο πομπός παραμένει ο ίδιος, ενώ δέκτες του κειμένου-στόχος αποτελούν πλέον όσοι κατέχουν την ελληνική, οι οποίοι θέλουν να ενημερωθούν για την πολιτική κατάσταση και τα περιοριστικά μέτρα στη Γερμανία. Όσον αφορά τον χρόνο και τον χώρο μεταξύ των δύο κειμένων, δεν υπάρχει χώρο-χρονική απόκλιση, αλλά συγχρονία. Αυτό συμβαίνει λόγω της πανδημίας, καθώς πρόκειται για ένα κοινό πρόβλημα, που απαιτεί κοινές λύσεις και αποφάσεις σε διεθνές επίπεδο. Ειδικά στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ίδιες κοινωνικές συνθήκες, η πανδημία έχει προκαλέσει εξάλειψη των συνόρων και έχει εκμηδενίσει την χώρο-χρονική απόσταση, κάνοντας την Ευρώπη ένα μεγάλο κράτος στο κομμάτι της αντιμετώπισης, ενημέρωσης και προστασίας από τον κορωνοϊό. Έτσι, κατά τη μεταφραστική διαδικασία δεν χρειάστηκαν πολλές πολιτισμικές μετατοπίσεις και επεξηγήσεις.

3.3. Κειμενικός Τύπος και Λειτουργίες Κειμένου

Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία για την μελέτη και κατανόηση της δομής, της λειτουργίας και του περιεχομένου των κειμένων είναι η τυπολογία. Στη μετάφραση, σύμφωνα με τη Reiss (Reiss στο Nord, 2014), η τυπολογία βοηθά τον μεταφραστή να ιεραρχήσει τα επίπεδα ισοδυναμίας που πρέπει να υιοθετήσει στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου Μεταφραστικού Σκοπού (Reiss και Vermeer, 1984). Για τον προσδιορισμό του κειμενικού τύπου, η Reiss προτείνει μια νέα τυπολογία κειμένων, η οποία βασίζεται στο εργαλειακό μοντέλο των λειτουργιών της γλώσσας που πρότεινε ο Karl Bühler, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνει υπ' όψιν τις αντίστοιχες διαστάσεις της γλώσσας (λογική, αισθητική, διαλογική). Έτσι, γίνεται διάκριση μεταξύ πληροφοριακών, εκφραστικών και προτρεπτικών κειμένων (Bühler στο Γραμμενίδης κ.α., 2015). Με βάση αυτή τη θεωρία, η ομιλία της Merkel ανήκει σε ένα συνδυασμό προτρεπτικών και πληροφοριακών κειμένων, καθώς στόχο έχει τόσο να «πείσει» τη Γερμανική Βουλή για την ψήφιση και εφαρμογή νέων μέτρων, όσο και να πληροφορήσει τους δέκτες για την κατάσταση της χώρας εν μέσω πανδημίας. Σύμφωνα με τη Nord (2014), «η κύρια λειτουργία των πληροφοριακών κειμένων είναι η πληροφόρηση του αναγνώστη σχετικά με αντικείμενα και φαινόμενα του πραγματικού κόσμου». Τα προτρεπτικά κείμενα εστιάζουν στην κλητική λειτουργία της γλώσσας, με σκοπό να δημιουργήσουν στον δέκτη ένα συγκεκριμένο μεταγλωσσικό αποτέλεσμα (Nord στο Γραμμενίδης κ.α., 2015).

Σύμφωνα με το εργαλειακό μοντέλο των λειτουργιών της γλώσσας του Bühler, οι λειτουργίες που διακρίνονται στο κείμενο είναι η αναφορική-πληροφοριακή και η κλητική-προτρεπτική. Η διάσταση της γλώσσας της Merkel είναι λογική, καθώς στηρίζεται σε στοιχεία, αριθμούς και γεγονότα. Έχοντας, όμως, ως στόχο της ομιλίας της και την πειθώ, η χρήση ρητορικών σχημάτων και επικλήσεων στο συναίσθημα είναι συχνή. Η γλώσσα που χρησιμοποιεί είναι επίσημη, με τόνους ευθύνης. Δεν υπάρχει περιθώριο διγλωτίας ή ασάφειας, καθώς πρόκειται για ζητήματα βιοπολιτικής.

Πέρα από την ανάλυση του κειμένου-πηγή και των κειμενικών λειτουργιών του, άξια λόγου είναι και η σχετική ανάλυση του κειμένου-στόχος. Όσον αφορά τις λειτουργίες του κειμένου-πηγή, παραμένουν σχεδόν अपαράλλαχτες στο κείμενο-στόχος. Κυρίαρχη λειτουργία γίνεται πλέον η αναφορική – πληροφοριακή, και η κλητική έρχεται σε δεύτερη μοίρα. Αυτό συμβαίνει διότι το ελληνόφωνο κοινό, που

είναι πλέον δέκτης του κειμένου – στόχος, δεν επηρεάζεται άμεσα για τα προς ψήφιση μέτρα που συζητάει η Γερμανίδα Καγκελάριος, αλλά ενδιαφέρεται για αυτά και για την κατάσταση της χώρας σε επίπεδο πληροφόρησης.

3.4. Σκοπός Κειμένου – Πηγή και Κειμένου – Στόχος

Σύμφωνα με τη θεωρία του Σκοπού, «η βασική αρχή που καθορίζει κάθε μεταφραστική διαδικασία είναι ο στόχος (Σκοπός) της συνολικής μεταφραστικής δράσης» (Nord, 2014).

Κατά τους Reiss και Vermeer, ο σκοπός της μετάφρασης υπακούει στις προθέσεις του πομπού, σύμφωνα πάντα με το μήνυμα που θέλει να μεταδώσει μέσω του μεταφράσματος (Reiss και Vermeer, 2014). Γίνεται κατανοητό ότι σε επίσημες ομιλίες είναι απαραίτητη η διατήρηση του περιεχομένου και της έκφρασης, εφόσον ο σκοπός του μεταφράσματος είναι ίδιος με τον σκοπό του πρωτοτύπου, ενώ εξίσου σημαντική κρίνεται και η διατήρηση της υφολογίας και του νοήματος του πρωτοτύπου.

Το κείμενο-πηγή, λοιπόν, έχει ως στόχο τόσο να πληροφορήσει, όσο και να πείσει τον δέκτη, παρουσιάζοντάς του πραγματικά γεγονότα και στοιχεία σχετικά με ένα άκρως σημαντικό και επίκαιρο πρόβλημα. Από την άλλη, το κείμενο – στόχος έχει ως κύριο στόχο να παρουσιάσει τα γεγονότα και τις δηλώσεις του ομιλητή – πομπού, να πληροφορήσει, δηλαδή, και να ενημερώσει.

3.5. Κατηγορίες Μεταφραστικών Προβλημάτων

Σύμφωνα με τη Nord (2014), τα μεταφραστικά προβλήματα είναι αντικειμενικά ή τουλάχιστον διυποκειμενικά και δεν πρέπει να ταυτίζονται με τις μεταφραστικές δυσκολίες, δηλαδή τις υποκειμενικές δυσκολίες που συναντά ένας μεταφραστής κατά τη μεταφραστική διαδικασία και βασίζονται σε ανεπάρκεια γλωσσικών, πολιτισμικών ή μεταφραστικών δεξιοτήτων ή σε λανθασμένη τεκμηρίωση. Με βάση αυτό, η Nord διακρίνει τέσσερις κατηγορίες μεταφραστικών προβλημάτων: τα πραγματολογικά, τα πολιτισμικά, τα γλωσσικά και τα ιδιάζοντα προβλήματα. Παρόλο που αυτή η κατηγοριοποίηση μπορεί να εφαρμοστεί σε διάφορα ζεύγη γλωσσών και κειμενικά

είδη, η εν λόγω ανάλυση γίνεται με βάση το ζεύγος γλωσσών Γερμανικά – Ελληνικά. Παρακάτω παρουσιάζονται τα προβλήματα ανά κατηγορία με παραδείγματα για να είναι πιο εύκολη η κατανόησή τους, καθώς και ο τρόπος που επιλέχθηκε για την επίλυσή τους.

3.5.1 Πραγματολογικά μεταφραστικά προβλήματα

Η πρώτη προς μελέτη κατηγορία είναι τα πραγματολογικά μεταφραστικά προβλήματα, τα οποία προκύπτουν από τις διαφορετικές περιστάσεις τόσο του κειμένου – πηγή όσο και του κειμένου – στόχος και εντοπίζονται με την σύγκριση εξωκειμενικών παραγόντων, όπως ο πομπός, ο δέκτης, ο χώρος, ο χρόνος κ.ά. Τέτοιου είδους προβλήματα υπάρχουν σε κάθε μεταφραστική διαδικασία, για αυτό τον λόγο, είναι γενικεύσιμα και δεν σχετίζονται με γλώσσες και πολιτισμούς.

Όπως έχει αναφερθεί, πρόκειται για έναν πολιτικό λόγο, συγκεκριμένα κοινοβουλευτικό, που εκφωνήθηκε από τη Γερμανίδα Καγκελάρια κατά τη Συνεδρίαση του Ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου. Αυτές οι πληροφορίες από μόνες τους υποδηλώνουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τόσο για το ύφος όσο και για τη γλώσσα της ομιλίας. Καταρχάς, υπάρχει έντονο το στοιχείο της κυβερνητικής ευθύνης στον λόγο εξαιτίας της σημασίας της θέσης που κατέχει η ομιλήτρια. Ο λόγος του λαϊκού χριστιανοδημοκρατικού κόμματος CDU χαρακτηρίζεται κατά το πλείστον από τα Νέα Υψηλά Γερμανικά (Neues Hochdeutsch) και από υφολογία προσιτή στην πλειοψηφία των Γερμανών, χαρακτηριστικά που φανερώνονται και στην ομιλία της Merkel. Ως προς τη γλώσσα, η Καγκελάρια κάνει έντονη χρήση μορίων, συχνές επαναλήψεις και επεξηγήσεις, ενώ σε όλη την έκταση του κειμένου είναι συχνή η χρήση του α' πληθυντικού προσώπου, προσδίδοντας έτσι έναν τόνο συλλογικότητας.

Προκειμένου, λοιπόν, να αποδοθούν σωστά όλα τα παραπάνω και με γνώμονα πάντα τον σκοπό του μεταφράσματος, μελετήθηκε ο λόγος του αντίστοιχου λαϊκού κόμματος της Ελλάδας, που είναι και στην Κυβέρνηση. Το κόμμα είναι η Νέα Δημοκρατία, και οι ομιλίες που μελετήθηκαν και αποτέλεσαν πρότυπο ήταν εκείνες του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη. Ο λόγος του τελευταίου εξαιτίας της πολιτικής του θέσης χαρακτηρίζεται εξίσου από κυβερνητική ευθύνη, ενώ παρατηρείται έντονη η χρήση του «εμείς» και άλλων στοιχείων συλλογικότητας.

Υψίστης σημασίας κρίθηκε, επίσης, η έλλειψη χώρο-χρονικής απόστασης, η οποία βοήθησε στο να μη χρειαστούν ιδιαίτερες μετατοπίσεις κατά τη μεταφραστική διαδικασία.

Επομένως, παρόλο που οι δυνητικοί δέκτες του κειμένου – στόχος δεν ενδιαφέρονται, ούτε επηρεάζονται άμεσα από την ομιλία και τις δηλώσεις της Καγκελαρίου, διατηρήθηκε το ύφος και η ρητορική της στο ίδιο επίπεδο, καθώς οι δέκτες έχουν ήδη τις ανάλογες αναφορές.

3.5.2 Πολιτισμικά μεταφραστικά προβλήματα

Επόμενη κατηγορία προβλημάτων είναι τα πολιτισμικά. «Κάθε πολιτισμός έχει τις δικές του νόρμες, συνήθειες και συμβάσεις» (Nord, 2014). Τα προβλήματα, λοιπόν, σε αυτή την κατηγορία προκύπτουν από τις διαφορές στις νόρμες και τις συμβάσεις που διέπουν την λεκτική και την μη λεκτική συμπεριφορά των δύο εμπλεκόμενων πολιτισμών. Σε αντίθεση με τα πραγματολογικά, τα πολιτισμικά προβλήματα «εξαρτώνται από τους συγκεκριμένους πολιτισμούς ή τις πολιτισμικές ομάδες που εμπλέκονται στη μεταφραστική διαδικασία» (Nord, 2014).

Αρχικά, σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται θεσμοί, ιδρύματα και νομοθετικά σώματα που αναφέρονται στη γερμανική πραγματικότητα, την οποία ο Έλληνας αναγνώστης, κατά πάσα πιθανότητα, δεν γνωρίζει. Για παράδειγμα, οι λέξεις «Bundestag» και «Bundesregierung», οι οποίες αποτελούν ορόσημο για την Γερμανία, μεταφράστηκαν ως «Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο» και «Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση» αντίστοιχα, έτσι ώστε να είναι κατανοητές στον αναγνώστη του πολιτισμού – στόχος. Άλλο παράδειγμα αποτελεί ο νόμος «COVID-19-Krankenhausentlastungsgesetz». Πρόκειται για έναν νέο νόμο της Γερμανίας, ο οποίος αφορά τις ελαφρύνσεις των οικονομικών επιβαρύνσεων που έχουν υποστεί νοσοκομεία και ανάλογα ιδρύματα από την πανδημία του κορωνοϊού. Η δυσκολία στην απόδοση του όρου έγκειται, λοιπόν, στο γεγονός πως δεν υπάρχει σημείο αναφοράς για τον Έλληνα αναγνώστη. Ο όρος αποδόθηκε ως «νόμος περί παροχών νοσοκομειακής περίθαλψης COVID-19», αλλά προκειμένου να γίνει πλήρως κατανοητός από τον δέκτη του μεταφράσματος εξηγήθηκε συνοπτικά με τη βοήθεια σημείωσης του μεταφραστή (ΣτΜ). Με ανάλογο τρόπο αντιμετωπίστηκε και το αρκτικόλεξο «CEPI» (Coalition for Epidemic

Preparedness Innovations). Στο κείμενο διατηρήθηκε η ξενόγλωσση μορφή του όρου, αλλά προστέθηκε σε σημείωση του μεταφραστή η ακριβής σημασία του. Στο κείμενο γίνεται, επίσης, αναφορά στο Ινστιτούτο Robert Koch (RKI), ένα από τα σημαντικότερα επιδημιολογικά και ερευνητικά Ινστιτούτα στη Γερμανία. Επειδή, όμως, αυτή η πληροφορία μπορεί να είναι άγνωστη στον Έλληνα αναγνώστη, επιλέχθηκε η απόδοση «γερμανικό επιδημιολογικό Ινστιτούτο Robert Koch». Προστέθηκαν, δηλαδή, πληροφορίες που κρίθηκαν απαραίτητες για την κατανόηση του όρου από τον δέκτη του κειμένου-στόχος.

Στο κείμενο, όπως έχει αναφερθεί, υπάρχει πληθώρα ειδικών όρων, και μάλιστα όρων που αφορούν την πανδημία του κορωνοϊού. Παρατηρήθηκε ότι η Γερμανίδα Καγκελάριος δεν χρησιμοποιεί την λέξη «κρούσματα» (στην γερμανική «-Fälle») στην ομιλία της, όταν θέλει να αναφερθεί σε αυτά, αλλά χρησιμοποιεί όρους, όπως «Neuinfizierten», «Neuerkrankte», «Coronapatient» «Corona Betroffenen», που στην ελληνική δηλώνουν «το άτομο που έχει προσβληθεί από έναν ιό». Όμως, προκειμένου να είναι το κείμενο αποδεκτό και κατανοήσιμο από το ελληνικό κοινό, επιλέχθηκε η μέθοδος της μετατόπισης και έτσι στις περισσότερες περιπτώσεις χρησιμοποιήθηκε ο όρος «κρούσματα», με την οποία είναι εξοικειωμένος ο δέκτης του μεταφράσματος.

3.5.3 Γλωσσικά μεταφραστικά προβλήματα

Σειρά έχουν τα γλωσσικά μεταφραστικά προβλήματα. Σύμφωνα με τη Nord (2014) πρόκειται για προβλήματα που μπορούν να προκύψουν από δομικές διαφορές στο λεξιλόγιο, τη σύνταξη και τα υπερτεμαχικά στοιχεία των δύο γλωσσών. Όπως έχει αναφερθεί παραπάνω, οι εμπλεκόμενες γλώσσες στην εν λόγω μεταφραστική διαδικασία είναι η γερμανική και η ελληνική, γλώσσες εντελώς διαφορετικές η μια από την άλλη.

Η γερμανική αποτελεί μία συνθετική γλώσσα, η οποία για να εκφράσει τα νοήματά της βασίζεται στην δημιουργία και την χρήση σύνθετων λέξεων, σε αντίθεση με την ελληνική, μια περιφραστική γλώσσα, στην οποία σπανίως δημιουργούνται εκ νέου σύνθετες λέξεις. Ο μεταφραστής, λοιπόν, που καλείται να αποδώσει στην ελληνική έναν σύνθετο όρο της γερμανικής με γνώμονα πάντα τον σκοπό του μεταφράσματος, καταφεύγει, συχνά, στην τεχνική της περίφρασης. Ενδεικτικά παραδείγματα σύνθετων

όρων, που απέδωσα με την βοήθεια της συγκεκριμένης τεχνικής αποτελούν οι όροι: «Coronapatient», «Infektionsgeschehen», «Produktionskapazitäten» και «Intensivstationen», οι οποίοι αποδόθηκαν ως εξής: «ασθενής με κορωνοϊό», «εξέλιξη της νόσου», «παρασκευαστικές ικανότητες» και «μονάδες εντατικής θεραπείας».

Επιπλέον, στην ίδια κατηγορία προβλημάτων εντάσσονται τα ακρωνύμια/αρκτικόλεξα. Πρόκειται για βραχυγραφίες, οι οποίες διαφέρουν από τις συντομογραφίες ως προς την φωνολογική τους αντιμετώπιση, καθώς μπορούν να διαβαστούν ως ολοκληρωμένη λέξη (Κελάνδριας 2007). Στην συγκεκριμένη ομιλία υπήρχαν οι όροι «CEPI» και «COVID-19». Όπως αναφέρθηκε και στα πολιτισμικά προβλήματα, επιλέχθηκε η διατήρηση της ξενόγλωσσας βραχυγραφίας του αγγλικού αρκτικόλεξου «CEPI» στο μετάφρασμα. Ωστόσο, προστέθηκε υποσημείωση με την ελληνική μετάφραση του όρου, έτσι ώστε να γίνει κατανοητός από το κοινό του κειμένου-στόχος χωρίς να χαθεί το ύφος του πρωτοτύπου. Αντιθέτως, ο όρος «COVID-19» έχει πλέον καθιερωθεί παγκοσμίως με αυτή την μορφή και μπορεί να γίνει κατανοητός από οποιονδήποτε. Συνεπώς, μεταφέρθηκε αυτούσιος στο ελληνικό κείμενο.

Με ανάλογο τρόπο επιλύθηκε και το πρόβλημα των δανείων της γερμανικής. Σύμφωνα με τις επτά ‘μεταφραστικές τεχνικές’ των Vinay και Dalbérnet (όπως αναφέρονται στην Τσίγκου, 2011), «δάνειο είναι η λέξη η οποία μεταφέρεται αυτούσια ή προσαρμόζεται στη μορφολογία και φωνολογία της γλώσσας – στόχους». Παραδείγματα αποτελούν οι λέξεις «containment scouts» και «Tracing – Modelle». Όσον αφορά τον πρώτο όρο, διατηρήθηκε αυτούσιος στο κείμενο –στόχος, καθώς δεν βρέθηκε ισοδύναμη απόδοσή του στην ελληνική γλώσσα. Ο όρος «Tracing – Modelle» αποτελεί εκγερμανισμένο δάνειο, το οποίο, δηλαδή, έχει προσαρμοστεί στη γερμανική γλώσσα γραμματικά και φωνολογικά. Σε αυτή την περίπτωση, ο όρος αποδόθηκε στην ελληνική περιφραστικά ως «μοντέλα ιχνηλάτησης επαφών», καθώς η απόδοση «μοντέλα ιχνηλάτησης» δεν θα ήταν επαρκής για τον Έλληνα αναγνώστη.

Παρόλου που τα κύρια ονόματα στο κείμενο ήταν περιορισμένα, αξίζει να αναφερθεί ο τρόπος που επιλέχθηκε να αποδοθούν. Έτσι, ονόματα, όπως του «Jens Spahn», «Olaf Scholz» και της «Angela Merkel», αν και υπάρχουν μετεγγραμμένα σε πληθώρα άρθρων στο διαδίκτυο και είναι διαδεδομένη η χρήση τους, στο παρόν κείμενο επιλέχθηκε να μη μεταφραστούν, αλλά να παραμείνουν με τους λατινικούς

χαρακτήρες. Ο λόγος για αυτή την επιλογή βασίζεται στο γεγονός, πως, λόγω της διαφοράς των δύο γλωσσών σε φωνολογικό επίπεδο, συχνά γίνεται αλλοίωση της προφοράς και ορθογραφίας των ονομάτων κατά τη μεταφορά στην γλώσσα – στόχο.

Τέλος, η γερμανική γλώσσα είναι γνωστή για τη σύνθετη συντακτική της δομή και τον μακροπερίοδο λόγο· χαρακτηριστικά που, συχνά, προκαλούν προβλήματα στην απόδοση σε μια άλλη γλώσσα κατά τη μεταφραστική διαδικασία. Τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η περίοδος «Meine Damen und Herren,... derzeit täglich mehr Genesene als Neuerkrankte», η οποία αποτελείται από τρεις σύνθετες προτάσεις. Προκειμένου να αποδοθεί στην ελληνική επαρκώς και ορθά το νόημα της πρότασης, επιλέχθηκε η διάσπασή της σε δύο ξεχωριστές περιόδους, δηλαδή «Κυρίες και κύριοι, ..με μια επιβραδυνμένη ταχύτητα μόλυνσης.» και «Μάλιστα, ... τα νέα κρούσματα.». Πέρα από το συγκεκριμένο παράδειγμα, ο μακροπερίοδος λόγος διατηρήθηκε και στο μετάφρασμα, κάνοντας, όμως, τις απαραίτητες αλλαγές στη μορφή και τη σύνταξη, ώστε να είναι το τελικό κείμενο ευανάγνωστο από το κοινό.

3.5.4 Ιδιάζοντα μεταφραστικά προβλήματα

Στην τελευταία κατηγορία βρίσκονται τα ιδιάζοντα προβλήματα. Σύμφωνα με τη Nord (2014), πρόκειται για μεταφραστικά προβλήματα άρρηκτα συνδεδεμένα με ένα συγκεκριμένο κάθε φορά κείμενο– πηγή, όπως συμβαίνει, παραδείγματος χάριν, με ορισμένα σχήματα λόγου, νεολογισμούς και λογοπαίγνια.

Το παρόν κείμενο είναι ένας πολιτικός κοινοβουλευτικός λόγος. Όπως προαναφέρθηκε, κυριαρχεί η προτρεπτική λειτουργία, δηλαδή ο ομιλητής χρησιμοποιεί τρόπους πειθούς, εκφραστικά και ρητορικά σχήματα με στόχο να πείσει το ακροατήριο για τα ζητήματα που πραγματεύεται. Αρχικά, το κείμενο βρίθει συλλογικών συμβόλων. Παρατηρείται ότι είναι πολύ συχνή η χρήση του α' πληθυντικού προσώπου της κτητικής αντωνυμίας (unser-), καθώς και του επιθέτου/επιρρήματος «gemeinsam», το οποίο αποδόθηκε ως «μαζί» και «από κοινού», ανάλογα με την πρόταση. Οι έννοιες «Solidarität» και «Zusammenhalt», καθώς και η επανάληψη του όρου «unsere Demokratie» ενισχύουν αυτόν τον χαρακτήρα της συλλογικότητας, και εγείρουν ανάλογα συναισθήματα στους αποδέκτες. Ένα από τα έντονα χαρακτηριστικά της ρητορικής της Merkel φαίνεται να είναι η δημιουργία εικόνων. Ενδεικτικά

παραδείγματα αποτελούν οι προτάσεις «Diese 80-, 90-Jährigen haben unser Land aufgebaut.» και «Dort, wo Einsamkeit ohnehin zum Problem werden kann... noch viel einsamer». Στη συνέχεια, ένα άλλο ρητορικό σχήμα που παρατηρείται είναι εκείνο της υπερβολής. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η συχνή χρήση του ποσοτικού επιρρήματος «sehr», καθώς και η πρόταση «Und wir alle, ...werden auf eine Bewährungsprobe gestellt, ...nicht gab.», με την οποία η Καγκελάριος θέλει να αποτυπώσει αυτή την πρωτόγνωρη και δυσάρεστη δοκιμασία. Τέλος, άξια λόγου είναι η επιλογή της έμφασης και της επανάληψης. Η Merkel χρησιμοποιεί πληθώρα εμφατικών μορίων, όπως «ja», «doch», επιθέτων και επιρρημάτων σε όλη την έκταση του κειμένου. Η επανάληψη παρατηρείται τόσο σε επίπεδο φράσης, όσο και νοήματος. Αξιοσημείωτο παράδειγμα αποτελεί η πρόταση «Dabei hilft die freie Presse. Dabei hilft unsere föderale Ordnung.», η οποία δίνει έμφαση σε νόημα της προηγούμενης παραγράφου μέσω της επανάληψης του επιρρήματος «dabei».

Η Merkel στην ρητορική της χρησιμοποιεί όλα τα εκφραστικά μέσα που αναφέρθηκαν παραπάνω με στόχο να εγείρει συναισθήματα τονίζοντας την συλλογική διάσταση της πανδημίας του κορωνοϊού και την ανάγκη λήψης επιπλέον μέτρων. Η παγκόσμια διάσταση της πανδημίας έχει προκαλέσει σχεδόν μηδενική κοινωνικό-πολιτική απόκλιση ανάμεσα στις δύο χώρες, επιτρέποντας την μεταφορά του ρητορικού λόγου της Merkel στον πολιτισμό – στόχο, χωρίς ιδιαίτερες μετατοπίσεις. Έτσι, δεν δημιουργήθηκε πρόβλημα κατά τη μετάφραση και απόδοση της πολιτικής ρητορικής της Καγκελαρίου στην ελληνική. Το ύφος, ο συναισθηματικός τόνος, οι εικόνες και οι συμβολισμοί αποδόθηκαν με αντίστοιχο τρόπο στο κείμενο – στόχος.

4 Επίλογος

Συνοψίζοντας, η παρούσα εργασία αποτέλεσε μια ενδιαφέρουσα τριβή με τον κλάδο της πολιτικής μετάφρασης. Η μετάφραση πολιτικού κειμένου, και μάλιστα ομιλίας, ήταν, φυσικά, μια ενδιαφέρουσα διαδικασία, αλλά και πολύ απαιτητική για τον μεταφραστή. Ο μεταφραστής οφείλει να κατέχει τη γλώσσα, τόσο πηγής όσο και αφίξεως, σε άριστο βαθμό, έτσι ώστε να είναι ικανός να εντοπίζει τα ρητορικά και εκφραστικά μέσα, αλλά να είναι και σε θέση να τα αποδώσει στην αντίστοιχη γλώσσα – στόχο με τον κατάλληλο κάθε φορά τρόπο. Κρίνεται, επίσης, απαραίτητο, να γνωρίζει το πολιτικό ιδεολογικό υπόβαθρο του πομπού, καθώς και το εξωκειμενικό περιβάλλον της ομιλίας ή του κειμένου αντίστοιχα, δηλαδή τον χρόνο και την αιτία εκφώνησης ή σύνταξης, τα πολιτικά δρώμενα τη στιγμή εκείνη, καθώς και τον αποδέκτη του κειμένου ή της ομιλίας, για να μπορέσει να προβεί στις απαραίτητες μεταφραστικές επιλογές κατά τη μεταφραστική διαδικασία.

Σε προσωπικό επίπεδο, η εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας αποτέλεσε μεγαλύτερη πρόκληση από όσο περίμενα. Μέσα από την ενδελεχή έρευνα που χρειάστηκε να κάνω, μελέτησα την πολιτική ρητορική της Γερμανίδας Καγκελαρίου και την συνέκρινα με πολιτικές ομιλίες αντίστοιχων Ελλήνων πολιτικών. Οι μεταφραστικές δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετώπισα, καθώς και οι μεταφραστικές θεωρίες και τεχνικές που χρησιμοποίησα για την επίλυσή τους συνέβαλλαν στην διεύρυνση των ικανοτήτων και του γνωστικού μου πεδίου στον τομέα της μετάφρασης.

Βιβλιογραφία

- Nord, C. (2014). *Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ως στοχευμένη δραστηριότητα – Εισαγωγή στις λειτουργικές προσεγγίσεις* (Σ.Π. Γραμμενίδης, Δ.Δ. Λάμπρου, μετ.). Αθήνα: Δίαιλος.
- Reiss, K. & Vermeer, H. J. (2014). *Towards a General Theory of Translational Action*. London: Routledge.
- Κελάνδριας, Π. Ι. (2007). *Η Μετάφραση των Οικονομικών Κειμένων*. Αθήνα: Δίαιλος.
- Τσίγκου, Μ. (2011). *Γλωσσολογία & Μετάφραση – Προσεγγίζοντας τη μεταφραστική μονάδα*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίαιλος.

Ηλεκτρονικά Λεξικά

- Διαδικτυακό λεξικό Pons. Ανακτήθηκε από <https://el.pons.com/%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%AC%CF%86%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%B7>
- Onlinewörterbuch Duden. Retrieved from <https://www.duden.de/woerterbuch>

Ιστογραφία

Ξενόγλωσση

- AOK-Bundesverband. (n.d.). *Covid19-Krankenhausentlastungsgesetz*. Retrieved 30 January, 2020, from https://aok-bv.de/hintergrund/gesetze/index_23588.html?fbclid=IwAR1X6B6nX977lABYKId3K8o8_shFPM0H316VHXMQVDeWt-AQ-S6HulEKWdg
- Deutscher Bundestag. (2020). *Merkel sieht Corona-Krise noch nicht überwunden*. Retrieved 30 January, 2020, from <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2020/kw17-de-regierungserklaerung-691644>
- Die Bundeskanzlerin. (2020). *Regierungserklärung von Bundeskanzlerin Merkel*. Retrieved January 30, 2020, from

<https://www.bundeskanzlerin.de/bkin-de/aktuelles/regierungserklaerung-von-bundeskanzlerin-merkel-1746554>

- Europäische Kommission, Generaldirektion Mobilität und Verkehr. (2020). *BERICHT DER KOMMISSION AN DAS EUROPÄISCHE PARLAMENT UND DEN RAT nach Artikel 9 Absatz 1c, Artikel 21a Absatz 5 und Artikel 24a Absatz 4 der Verordnung (EG) Nr. 1008/2008 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 24. September 2008 über gemeinsame Regeln für die Zuweisung von Zeitnischen auf Flughäfen in der Gemeinschaft in ihrer durch die Verordnung (EU) 2020/696 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 25. Mai 2020 angesichts der COVID-19-Pandemie geänderten Fassung*. Retrieved 30 January, 2020, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/TXT/?uri=CELEX:52020DC0714&qid=1609676322194>
- Europäisches Parlament, Rat der Europäischen Union. (2011). *Richtlinie 2011/7/EU des Europäischen Parlaments und des Rates vom 16. Februar 2011 zur Bekämpfung von Zahlungsverzug im Geschäftsverkehr Text von Bedeutung für den EWR*. Retrieved January 30, 2020, from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/ALL/?uri=CELEX:32011L0007&qid=1608730831832>
- Robert Koch Institut. (2020). *Infektionsschutzgesetz – IfSG*. Retrieved January 30, 2020, from https://www.rki.de/DE/Content/Infekt/IfSG/ifsg_node.html
- Robert Koch Institut. (2020). *Was ist ein Containment Scout?* Retrieved January 30, 2020, from https://www.rki.de/SharedDocs/FAQ/NCOV2019/FAQ_Scout.html

Ελληνική

- Γραμμενίδης, Σ., κ.ά. (2015). *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις της μετάφρασης* [ηλεκτρ. βιβλ.]. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανακτήθηκε στις 30 Ιανουαρίου, 2020, από <https://repository.kallipos.gr/cloud-reader-lite/index.html?epub=exports/3899/unzipped>

- Ελληνική Δημοκρατία – Πρωθυπουργός. (2020). *Μήνυμα του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη για τον κορονοϊό*. Ανακτήθηκε στις 30 Ιανουαρίου, 2020, από <https://primeminister.gr/2020/03/17/23593>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (n.d.). *eHealth και COVID-19*. Ανακτήθηκε στις 30 Ιανουαρίου, 2020, από https://ec.europa.eu/health/ehealth/covid-19_el
- Ζάχαρης, Φ. (2020). *Ινστιτούτο "Robert Koch": Η σημαντική πηγή πληροφόρησης για την COVID - 19 και άλλων μολυσματικών ασθενειών*. Ανακτήθηκε στις 30 Ιανουαρίου, 2020, από <https://www.iatronet.gr/eidiseis-nea/perithalpsi-asfalisi/news/56182/institoyto-robert-koch-i-simantiki-pigi-pliροφοrasis-gia-tin-covid-19-kai-allwn-molysmatikwn-astheneiwn.html>
- Η Καθημερινή. (2020). *Μέρκελ: Η Γερμανία θα πρέπει να συνεισφέρει περισσότερο στον προϋπολογισμό της ΕΕ*. Ανακτήθηκε στις 30 Ιανουαρίου, 2020, από <https://www.kathimerini.gr/world/1075051/merkel-i-germania-tha-prepei-na-syneisferei-perissotero-ston-proypologismo-tis-ee/>
- Κουπαράνης, Π. (2020). *Η Μέρκελ για τα ευρωομόλογα και τον κορωνοϊό*. Ανακτήθηκε Στις 30 Ιανουαρίου, 2020, από <https://www.dw.com/el/%CE%B7-%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%BA%CE%B5%CE%BB-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CE%BF%CE%BC%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%84%CE%BF%CE%BD-%CE%BA%CE%BF%CF%81%CF%89%CE%BD%CE%BF%CF%8A%CF%8C/a-53216229>